

HIRADÓ

HADIFOGLYOK, HADIROKANTAK ÉS HADIGONDOZOTTAK ÉRDEKEIÉRT KÜZDŐ HIRLAP

Decemberig járadékot kapnak az aszálykárosult hadigondozottak

Újabb tárgyalások a hadigondozottak munkábaállításáról

A legközelebb érkező hadifoglyok névsora

Napirend előtt

Irta: Várnai Vilmos

Van valami figyelmeztető abban, ahogy bizonyos időpontok összeesnek. Pünkösdi ünnepét az újtestamentum a tízes nyelvek ünnepének nevezi. Magasztos emlékeül az apostoloknak, akik megihletve a szeretet földi követésétől, ígért a világ népeinek hirdetni indultak. És bár csak egy nyelven beszéltek, mégis megértették magukat és az ígét a sok nyelvű népekkel. És bár sok nyelvűek voltak a népek, mégis megértették az igehirdetőket, mert azt hirdették, amire már akkor is vágyott a világ sok nyelvű emberisége: szabadságra, szeretetre és emberi életre. Szinte önként kínálkozik az összevetés. Az emberiséget prédikáló hirdető ünnepén szólaltak meg Magyarországon a magyar demokrácia emberiségét szolgáló tervei ellen — kapcsolatban az iskolák államosításával — a reakció szószólói.

A magyar népi demokrácia fejlődése folyamán a benne működő erők hatására egymásután termeli ki a megoldásra váró problémákat és azok megoldását. Így érkezett el épp a fejlődés törvénye alapján számos elvégzett feladat után az iskolák államosításához. Mert minden addigi központi kérdés, úgy ez is, az egyetemes nemzet kívánalmait közzül nőtt ki. A nép összessége, mint időszzerűvé vált permanens szűköségesség, vetette fel, hordozta magában, érlelte meg. Ebből következnek és éppen ezért nem meglepő, hogy a honi reakció a demokrácia természet és velejáró követelményét az országépítés eszközéből politikai fegyverré alakította át. Pontosán úgy, mint minden eddigi követelményt és országépítő eszközt a magyar népi demokrácia hároméves terv fennállása óta a földosztástól kezdve a forint stabilizációján keresztül a bankok és gyárak államosításáig. Az iskolák államosításánál is várható volt ez az ellentámadás, hiszen egyszerűen szólva: ami a dolgozó népek jó, az a magyar klerikális-feudális-kapitalista maradványoknak rossz. A nép által kitűzött feladat törvényerőre emelését a nép legfelsőbb szerve, az országgyűlés, még e hó folyamán napirendre tűzi. Nem kétséges, hogy az iskolák államosításának szentesítése — mint a nemzet akarata — végrehajtást is nyer. Nem kétsé-

ges, okulva a hároméves tapasztalatokon, elsősorban éppen a reakció előtt.

Eppen ezért — mintegy napirend előtt — megszólalt a reakció is. Meghozta nem éppen a legtürelmesebb, mondjuk ki nyíltan: nem éppen demokratikus eszközökkel. Pünkösdi óta összpontosított támadással viszi a harcot az iskolák államosítása ellen. Ellikön azokkal — micsonda fájdalommal változása az időknél! — akik ma magukat a bibliai igehirdetők felkent utódainak hiszik és vallják. Pünkösdi ünnep óta akárhá a Biblia sorai elevenednének meg — lön heves szelek zúgása és a fejek fölé tízes nyelvek emelkedének.

Holott ez egyáltalában nem biblikus példázat. Maga a valóság. Ezek a tízes nyelvek a templomok szószékeiről egyáltalán nem a Biblia szellemében szólaltak meg, nem a Biblia idevágó, az emberi szeretet közösségéről szóló mondatait idézgették. De a gyűlölet és a széthúzás tízes nyelvét szólaltatták meg. Tanú erre az a sokezer hívő, akik vallási meggyőződésből mentek templomaikba és ott lelki felemelkedés és megtisztulás helyett közönséges korteskedést és a haza durva meggyalázását kapták. Nem valószínű, hogy Hamvas Endre csanádi püspök véletlen nyelvből való változtatta meg a régi egyházi éneket „Magyarországról, édes hazánkról”, olyképpen, hogy ezentűl püspöki rendelkezésre a makói templomokban „Magyarországról, romlott hazánkról”, énekeljenek a hívők. Ezt a tényt nem lehet másként értelmezni, minthogy a felelős egyházatyák az emberibb közösség érdekében megszólaltató tízes nyelvek ostorát az igazi bűnösök helyett ma már nyíltan magán az emberibbé válni óhajtó közösségen csattogtatják. „Azt a magyar demokráciát merészeli romlóttnak nevezni, amely példátlan újjáépítési és munkalendülettel erkölcsi újjászületésre is vezette a magyar nép millióit, rengeteget jótáért a régi rendszer bűneiből, amelyeknek megakadályozásánál nem láttuk azokat, akik most romlóttnak nevezik a romokból újjáépülő demokráciát.” — Révai József jogos felháborodása a budapesti értelmiségi nagygyűlésen minden józanul gondolkodó magyar ember felháborodását foglalta szavakba.

Az alább felsorolt hadifoglyok a máramaroszi átmenőtáborban vannak és a legközelebbi szállítmánnyal indulnak tovább! Debrecenbe, majd otthonukba.

Baksa Ádám 1922. Letenye, Rákóczi u. 82. — Bodor Sándor 1900. Jásztelek 45. — Bogár Lukács 1910. Kiskunhalas, Tejó pusztja 71. — Böndic István 1914. Alsószeliste. — Birinyi István 1900. Mikepércs 412. — Bracham Márton 1919. Babarc 207. — Birtha Sándor 1913. Nagyecsed, Kender u. 145. — Blaskóvics János 1912. Kecskemét, Helvéci u. 122. — Bugyi Pál 1904. Tarnaörs, Petőfi u. 175. — Cseregs János 1907. Erdőkőbölkut, Szentjohbi u. 22. — Deák Lajos 1919. Hajdúszoboszló, Kossuth u. 98. — Erdős Ferenc 1904. Debrecen, Olajút 25. — Elcsics Gergely 1905. Ercsi, Hosszú u. 221. — Er Péter 1899. Jászberény, VII. Kürt u. 6. — Fazekas István 1922. Bpest, VI. Lóportér 6. — Fedrus András 1896. Tornaszent, andrás 70. — Földi Jenő 1913. Salgótarján, Acélgár, Járdánházi u. 21. — Farkas József 1919. Csákvar, Cigányos 384. — Fazekas Géza 1909. Ártand, Usor 136. — Greskó Ernő 1921. Bpest, III. Alsózöldmál u. 14. — Géczy Kálmán 1911. Nagykanizsa, Magyar u. 85. — Győri Géza 1921. Karcas, Alvg 82. — Gyömbér András 1899. Szeged, Hajnal u. 37. — Dr. Hegyess Gyula 1914. Bpest, XI., Szabolcsa Mihály u. 13. — Holla István 1905. Jásznya, Fekete Tisza, Románia. — Horváth József 1903. Fony, Abauj vm. — Hubina György 1905. Duna,

keszi, Budapesti u. 34. — Hegedüs Antal 1900. Budafok, Nap u. 15. — Horváth Antal 1902. Bpest, II., Naphegy tér 9. — Hódi István 1910. Sándorfalva, Attila u. 48. — Jókai József 1917. Révleányvár, Fő u. 87. — Zemplén vm. — Illés Béla 1921. Péterfalva. — Illés Elek 1919. Tiszabökény 7. — Jéki József 1902. Románia. — Kovács Mihály 1910. Kunhegyes, Lejtő u. 1120. — Kellner József 1907. Erd. Sinkó köz. — Kiss László 1922. Komárom 200. Zala vm. — Klárk István 1905. Szajla, Miklósi Aladár u. 34. Heves vm. — Kuvil Lajos 1904. Homrod, Abauj vm. — Komjáti Károly 1900. Sárbogárd, Alsókörtvélyes. — László Péter 1905. Pádány, Fő u. 37. Pótzsony vm. — Molnár Imre 1904. Szentes, gr. Tisza I. u. 35. — Molnár János 1903. Vilvitány, Zemplén vm. — Madzag Dezső 1915. Hida, hollós, Vas vm. — Molnár Ferenc 1921. Szentes, Alsóré 53. — Medgyessy Pál 1919. Baracs, Gyógyserház, Fejér vm. — Mizsey István 1924. Jászberény, Szt. Imre u. 44. — Mitskey Gyula 1920. Bpest, VIII. Szigetvári u. 4. — Magyar András 1909. Szokolya, Kassai u. 5. — Mogyoros Pál 1921. Nyiregyháza-Csev. — Mátés József 1910. Nagykanizsa. — Dr. Nagy Ferenc 1907. Okéske, Mátyás király u. 6. — Németh József 1910. Felsődobza, Kíss u. 20. Abauj vm. — Nagy

Sándor 1907. Borsfa 140. Zala vm. — Nagy István 1908. Törökbalint, Felsővár 12. — Orbán Lajos 1922. Peregbankháza, Pest vm. — Petróczy Imre 1903. Szob, Orbán tér 7. Hont vm. — Peremiczki István 1919. Erdőhorváthi. — Pintér Móric 1904. Jászladány, Pomáz u. 1. — Pálinkás János 1918. Bpest, IX., Ráday u. 49. — Pozsonyi István 1905. Bánhida, Erőműtelep. — Palotta Károly 1905. Bpest, Örmövény u. 18. — Pafkovics József 1915. Bpest, XII., Táltos u. 7-9. — Pálkerti Zsigmond 1910. Bpest, XIII., Lósy Imre u. 3. I. — Pásztor József 1908. Kecskemét, Katona telep 13. — Pallagi Gyula 1903. Tisza, poigár, Wesselényi u. 8. — Siézinger Gyula 1900. Bpest, XII., Kjrályhágó u. 2. — Szakács József 1919. Pestszentlőrinc, Rozsnyó u. 37. — Szabolcs János 1912. Pócspetri, Ujpetri 304. — Szita Kálmán 1922. Lénye, Zala vm. — Szébk Gyula 1906. Lébény, Moson vm. — Sas Ferenc 1903. Váradszöllős, Bihar vm. — Szabó Elek 1910. Szárhegy, Nagypatak 448. — Sereg Antal 1900. Jék, ládháza, Malom u. 7. Borsód vm. — Szentpéteri Károly 1896. Bpest, IX., Drégely u. 18. — Sinagel György 1907. Fertőrákos 488. Sopron vm. — Szabó Sándor 1921. Váralja, Fő u. 9. — Szepes Károly 1896. Bpest, Irinyi J. u. 10. — Szilágyi Endre 1919. Ujpest. — Szabó László 1914. Kispest, Kislafud u. 85. — Szalay János 1899. Iharosberény, Temető u. 68. Somogy vm. — Szakonyi József 1921. Nagykanizsa, Széchenyi tér 3. (Folytatása a 2. oldalon.)

Romlóttnak nevezni azt a célkitűzést, hogy egy sokat szenvedett nép végre boldog, békés életet alakítson ki magának, romlóttnak nevezni azt a módot, melyen keresztül meg akarja közelíteni a szeretet országának eszményképét és romlóttnak nevezni magát a népet, mert ezt akarja — ez már több, mint merész állásfoglalás egy másfajta létezés mellett igazolása mellett. Ez egyenesen megtagadása mindenfajta létezésmentességnek. Ez egyszerűen a nihil, a pusztulás, az élet megsemmisítésének a hirdetése.

És hogy ezt a harci fegyvert, az élet tagadásának fegyverét, előírászerűen rendszeresítették a reakció soraiban, arra ékes bizonyíték Szappanos Béla páternek a debreceni Mária-napokon elhangzott harcias kiállása egy „új középkorért”. Nem valószínű, hogy még az egyházi iskolák tankönyvei is az emberiség aranykorának, a menyország földi másának tüntetnek fel a történelmi középkort. Még a Szent István Társulat kiadásában megjelent tankönyvekből sem hiányzik a harmincéves háború pusztításának leírása, az Európaszerte dúló parasztláadások dátuma, az éhség és koleraírtotta országok nyomasztása és a szent inkvizíció kinzókamráinak hiteles képe. Nem

hinnénk, hogy akadjon ma becsületes ember, nem csak ebben az országban, de szerte a világon, aki előtt ez a középkor lebegne, mint lön áhitott ábrándkép. Vagy talán Szappanos páter elfelejtette, hogy ennek a középkornak modernizált, gestapóval és gázkamrákkal bővített realizálására még nem is olyan régen, mindössze néhány év alatt csak, kísérletet tett egy cezarománias örült! Nem valószínű, hogy ne tudna arról Szappanos páter, hiszen ezen az időkor maglyán a jó Szappanos páternek csendes szemlélődése mellett a mi országunkból is jónéhány százezeren fizikailag éltek. És hogy az egész világon mégsem valósult meg ez az új szörnyű középkor, az csupán a demokratikus népek áldozatos harcán múlt. Vagy talán Szappanos páter éppen efeletti sajnálkozását fejezte ki „az új középkorért” csatakiállításában. Még ezt is kénytelenek vagyunk lehetségesnek tartani. Mert hol voltak az iskolák államosításával kapcsolatban most napirend előtt felszólaló tízes nyelvek akkor, amikor a hitlerizmus nem csak egyházi iskolától, de egyháztól a pokolba akarta vinni az egész világot.

Nyilvánvaló tehát, hogy a reakció részéről indított újabb offenzíva nem egyszerűen az egy-

házi iskolákért vívott kultúrharc. Az egyházi iskolák államosításának kérdése csupán egy előre kiszemelt betörési pont, melyen keresztül a parasztközre juttatott egyházi és földesúri nagybirtokokat, az államosított ipart és finánciókét és ezekkel egyben az egész népi demokratikus Magyarországot akarja újra birtokba venni és régi uralmát viszszaállítani. Akár csak Hitler a középkort. Erőszakkal és hatalmi terrorttal. Mert azt a legelnezőbb akarattal sem lehet állítani, hogy a Mindszenty-féle pástorlevelek, egyházi kiközösítések és állásvesztések a kultúrharc magasztos szellemi fegyvertárához tartoznak.

És, amikor a tízes nyelvek apostolainak jogutódjai ilyen, az ősi példaképpel merőben ellentétes eszközökkel és merőben ellentétes céllal érdeklődnek a tízes nyelvek megszólaltak, — megnyugvással észleljük, hogy az igazi ige ma már minden nyelven egyformán érthetővé vált és a lelkek ebben az országban értik és befogadják a demokráciát. Akárhogyan is ágálnak reakciós klerikális apostolaink napirend előtt.

Hadifogoly-névsor befejezése

Szirácki János 1910. Mélykut, Pest-u. 17. Bács B. vm. — Szatory Béla 1908. Pestszentlőrinc, Brassó-u. 67. — Szentesi András 1909. Karcag, Szt. Imre 30. — Szepessy Endre 1903. Felsőméra, Abauj vm. — Tomgold György 1906. Perbál, Ohegy-u. 21. Pest vm. — Takács József 1900. Szentmártonkúta. — Tali János 1923. Heréd, Csillag-u. 7. Nógrád vm. — Tóth Pál 1903. Menyő 163, Szilágy vm. — Tóth János 1907. Debrecen, Nagymacs 71-73. — Takács Sándor 1921. Pacsér 1017. Bácska. — Tóth József 1901. Szilágyosmlyó. — Timár István 1904. Vinyéd, Sopron vm. — Tiszai István 1906. Debrecen, Varga-u. 25. — Vágner Mihály 1914. Madaras, Rákóczi-u. 62. Bács B. vm. — Valenszki Ferenc 1904. Magyarbél 50. Pozsony vm. — Vicsai Ferenc 1905. Bósháza, Szilágy vm. — Vónák László 1899. Nagykáta, Vágóhid 13.

László 1912. Románia. — Lőrincz Pál 1922. Révésztelek, Füz-u. 276. — Szilágy vm. — Lehotzki Ferenc 1916. Bpest, Laborc-u. 15. szám. — Lukács József 1920. Parajd, Románia. — László Zoltán 1907. Rigács, 54. Zala vm. — Lehotzai Pál 1921. Szőgyén, 85. Esztergom vm. — László Károly 1914. Kozd, Székelytelek 40. — Lipcsei Miklós 1913. Oros, Rákóczi-u. 145. Szabolcs vm. — Lontai Tibor 1914. Bpest, IX. ker., Gyáli-u. 16. — Muntán Mihály 1915. Kétegyháza, Hedőnyesi-u. 19. — Mészáros István 1924. Peresüreg, Pusztas, Abauj vm. — Mag Pál 1911. Tevermes, Széchenyi u. 18. Csanád. — Mader Ferenc 1914. Mohács, Temető-u. 1. Baranya. — Minke János 1908. Pereg, Somogy vm. — Magyar Mihály 1915. Tápiószentmárton 639. — Manjcher István 1919. Vágfarkasd, Rákóczi-utca 1350. — Mészáros József 1917. Románia. — Mészáros Lajos 1913. Sarkad, Kürti-u. 4. Bihar vm. — Magyar József 1900. Berettyószőlő, Románia. — Mántó Mihály 1904. Románia. — Majorán György Románia. — Menyhért István 1905. Abauzsántó, Czekeháza. — Mészák Pál 1926. Pálháza, Abauj vm. — Mendj Gyula 1918. Dömsöd, Fő-u. 22. — Matyilka János 1922. Mezőkovácsháza, Vásárhelyi-u. 22. — Major Lajos 1910. Küllőszánd, Zala vm. — Miklós József 1922. Kismarja, Bocskai-u. 135. Bihar vm. — Miklós Lajos 1920. Istenmezeje, Heves vm. — Mádj József 1927. Kisláng 40. Fejér vm. — Mosolygó János 1924. Püspökudány, Rákóczi-utca 9. — Nagy Lajos 1921. Románia. — Nagy József 1921. Románia. — Nyágyuly Sándor 1921. Románia. — Németh István 1920. Ujpest, Attila u. 97. — Nagy György 1915. Pécel, Széchenyi-u. 14. — Nyiri Lajos 1924. Fehérgyarmat, Szatmár vm. — Nyertver Gyula 1919. Hajdúsámson, Szatmár vm. — Németh Dezső 1919. Györszentimre, Nagy Gyula 1912. Nagyléta, Zöldfa-u. 44. Bihar vm. — Németh István 1905. Bezeréd, Zala vm. — Németh István 1920. Bpest, Kiss J.-u. 40. — Nyegota Mihály 1920. Dévaványa. — Néma György 1903. Deák, — Nagy Lajos 1919. Jászkarajenő. — Oláh László 1920. Csákerény, Fejér vm. — Ortelli Károly 1918. Dunaharaszti, Tánács-u. 56. — Oláh János 1909. Szerep Küllő 112. Bihar vm. — Papp Károly 1906. Szatmárnémeti, Tiszajlak-út 36. — Péterffy György 1915. Románia. — Papp József 1917. Románia. — Pusztai János 1914. Szarvas, VII. küllér, 512. — Pödörke Béla 1921. Csákvári Ujtelep, Fejér vm. — Pajzos Gyula 1925. Pestszentlőrinc, Szt. István-u. 5. — Pintér Mihály 1907. Pilis, Vásártér 257. — Pataki István 1923. Vásárosnamény, Bereg vm. — Pósa Lajos 1919. Hajdúnánás, Baros-u. 72. — Peszneki János 1921. Budapest, Hollandia-u. 28. — Ploher Henrik 1911. Bingula, Szerem vm. — Pályi László 1913. Köröm, Zemplén vm. — Pápai Lajos 1925. Hódmezővásárhely, Vörösmarty-utca 10. — Rába László 1918. Rákosszentmihály, Baros-u. 2. — Rák Antal 1914. Herczogut, Zemplén vm. — Roncs István 1900. Zalaszentjános. — Szabó Károly 1926. Fehérgyarmat, Bábólna-u. 12. — Seres Imre 1923. Refkovácsháza, Árpád-u. 12. Csanád vm. — Szabados Béla 1910. Bpest, Vörösmarty-utca 48. — Székely Ferenc 1905. Kecskevár, Szarkáspuszta 45. — Szűcs Antal 1916. Csanytelek, Andrassy-u. 578. Csongrád vm. — Szegő István 1925. Alsódobozsa, Kiss-u. 127. Zemplén. — Suba Dezső 1921. Geges, Marostorda, Románia. — Szöcs Lajos 1921. Románia. — Szabó Gyula 1920. Vajszló, Petőfi-u. 44. Baranya. — Sántha András 1909. Rákospalota, Körvasút-sor 25. — Slezák József 1920. Dávod, Bács-Bodrog vm. — Szabó István 1921. Gyúre, Szabolcs vm. — Sági Gyula 1920. Csajdömök, Vas vm. — Simkovic József 1914. Románia. — Székely Gyula 1926. Felenyed 441. Fejér vm. — Schaff Antal Adám 1922. Tekeres 3. Baranya vm. — Szécsi István 1905. Szeged, Katona utca 40. szám. — B. Szabó Sándor 1919. Mezőhegyes, 67. Major. — Szejt Gyula 1921. Halász, Postasor 270. Moson vm. — Spolár Mihály 1919. Bolkó 23. Somogy vm. — Székely Bálint 1905. Polgárdi, Ujtelep, Fejér vm. — Sörös Ferenc 1922. Kisgyomai, Vas vm. — Szöcs Gyula 1922. Berecztelek, Románia. — Sütő János 1904. Kispeszt, Szt. Imre-u. 49. — Szőke József 1907. Bpest, Hungaria-körút 134. — Tölgyesi Bálint 1906. Ujpest, Mária-u. 67. — Tolnai Gábor 1912. Rákospalota, Eötvös-u. 34. — Tóth Zsigmond 1911. Románia. — Tukacs István 1909. Szamosújfal, Tóth József 1920. Kálazi, Nyitra, Csehszlov. — Tisztoval Viktor 1912. Bpest, Föld-u. 48. III. ker. — Urbancsik József 1907. Forrócsanak, Nagyszug-u. 147. — Ulmann András 1910. Bpest, IX. ker., Haller-u. 12. — Varga József 1911. Olaszfa, —

(A fenti hadifoglyok a 2741. sz. táborból érkeztek.)

Abele János 1905. Mór, Kossuth-utca 52. — Anku Endre 1922. Sárköz-újfal, 252. Akcsin Géza 1904. Forja, Fő-u. 78. — Adász József 1914. Oroszló, Luther-u. 21. — Bakó Ferenc 1925. Ehad. — Balázs József 1913. Perény. — Bugyi Pál 1908. Dány. — Bonczos Bertalan 1909. Budapest, Kemény Zs.-u. 11. — Barák Vincze 1922. Nagyhajó. — Burek János 1922. Zsufka. — Bubros Mátyás 1908. Csabacsüd, Ujfalu 240. — Baráti Béla 1922. Csegény, Fő-u. 95. — Bernáth Károly 1904. Kaposvár, Horváth-u. 16. — Bessenyei Lajos 1904. Gyula, Remete-u. 30. — Böcföldi Géza. Csátár, 23. Bartha András 1922. Sarkad, Kossuth Lajos-u. 13. — Berghold Géza 1921. Torbágy. — Bor István 1907. Mór, Grodliánszki-u. 50. — Csatlós Miklós 1912. Holtmaros. — Czintos András 1922. Csikszerecs, Vörösmarthly-u. 100. — Czinkóczi Lajos 1927. Kinkumajsa, Sz. László-u. 27. — Csontos István 1916. Nagymajlát, Csikora Pál 1914. Pomáz, Horváth-u. 15. — Csáforda Ferenc 1902. Kispeszt, Fadrusz-u. 61. — Csizsár Gyula 1920. Bpest, Dob-u. 20. II. — Döller Károly 1909. Szamoszeg. — Déri József 1927. Békéscsaba, Tompa-u. 14. — Dimola József 1927. Kisláng. — Danner György 1904. Solymár, Nagykovácsi-u. 2. — Dávid György 1925. Solymár, Erdő-utca 11. — Erdélyi István 1925. Fehérgyarmat, Vaskút-utca 1. — Éles Bálint 1917. Sárközújfal. — Forgács József 1905. Döbrököz, Páki-utca 116. — Forró Jenő 1919. Ratosnya. — Farkas János 1920. Nagykiszcsa. — Fazekas József 1910. Bérbalkabár. — Fényes Béla 1923. Szilárf. — Felső János 1920. Nagykiszcsa. — Fekete Kálmán 1905. Ravaszló. — Fehérvári Konrad. 1910. Ajba. — Gajdos János 1911. Vácharján. — Göcz Konrad 1925. Margita. — Gálfi Mihály 1921. Csákéria, Széchenyi-u. 86. — Gál István 1910. Marosvásárhely, Iványi-u. 10. — Gál István 1905. Marosvásárhely. — Garab Jenő 1911. Babót, Rózsa-u. 15. — Gáspár István 1901. Magyarkezi. — Gazi Sándor 1912. Abadizsántó. — Gergely Péter 1905. Perecseny, Fő-u. 7. — Hauresser János 1920. Batazzsék, Percei-u. 72. — Halmen József 1921. Marosvásárhely, Sándor-u. 23. — Haluska Lajos 1921. Mezőkeresztes, Bojlik-u. 2. — Kékel Károly 1908. Tiszaföldvár, Toldi-u. 23. — Hanzel József 1922. Balkány. — Horváth György 1920. Nagyalós, Horváth Gyula 1924. Litér, Templom-u. — Veszprém vm. — Horváth János 1908. Felsőcsértek, Vas vm. — Imre Pál 1924. Szarazajka. — Jármí József 1927. Mándok. — Istella Károly 1906. Kálcsa, Kulinszki-u. 30. — dr. Józsa Jenő 1908. Zalaegerszeg, Vörösmarty-u. 28. — Illés Adám 1916. Dunsok, IV. ker., 71. — Kovács Alber 1924. Gyula. — Kiss József 1921. Nyiregyháza. — Kocsis Mihály 1907. Gyöngyös, Vig-u. 1. sz. — Kiss István 1899. Kállód. — Kerner Bálint 1914. Hásságy. — Kocsis Lajos 1917. Nagymajsa. — Kifel János 1920. Esztergom, Kiss J.-u. 7. — Kozs János 1919. Csikszentdomonkos, 1136. — Kósa Elek 1926. Egri 45. — Kacsó Béla 1915. Pusztandrács. — Kratner Ernő 1904. Sopron, Gitei-u. 46. — Kiss Ferenc 1920. Tiszaujfalu, 328. — Kalló Bán 1913. Füzésabony, Árpád-u. 35. — Kovács Nándor 1921. Alsószedi. — Kálmán Ferenc 1925. Litér, Ujsor, Veszprém vm. — Kohári Lajos 1919. Szolnok, Tompa M.-u. 21. — Körösi Imre 1915. Monostor 126. Komárom. — Kazner János 1919. Sopron, Kiss-u. 11. — Kisgöczy Ferenc 1913. Körösrév, Málom-u. Bihar vm. — Koós János 1920. Lőrinci, Nógrád vm. — Lencső Sándor 1909. Nagyvárad, Béke-u. 6. Bihar vm. — dr. Lukács

A népjóléti miniszter rendeletére decemberig járadékot kapnak az aszálykárosult hadigondozottak

A „Magyar Közlöny“ 1948 június 1-i (122) számában jelent meg a népjóléti miniszter 157.000/1948. N. M. sz. körrendelete. Ennek értelmében azok a hadigondozottak, akik egyébként cenzus alá esnek, de aszálykárt szenvedtek, 1948 december végéig megkapják járadékukat. Emlékeztet, hogy egy korábbi rendelet úgy intézkedett, hogy az aszálykárosult hadigondozottak

cenzusra való tekintet nélkül június 1-ig kapjanak járadékot. A járadékra külön kérvényt nem kell betérjeszteni. A rendelet felhatalmazza ugyanis a közvélemény-közvetítőket, illetve polgármestereket hivatalosan, hogy ezeket az összegeket az illetményhivataltól igényeljék és az igényjogosultnak kifizessék. Kimondja még a rendelet, hogy az a hadigondozott, aki — bár tavaly aszálykárt szenvedett — kedvező

anyagi helyzetbe került, fenti járadékra igényt nem tarthat. A népjóléti miniszter rendelete újabb bizonyíték arra, hogy az állam a jelenlegi még mindig nem könnyű gazdasági helyzetben is erejéhez képest segítséget nyújt a rászorulóknak. A 157.000/1948. N. M. számú rendeletre különöst nyomtatékkal hívjuk fel a hadigondozó nyilvántartó hatóságok figyelmét.

Az MHSz kérje felvételét a Függetlenségi Frontba!

Döntő fontosságú határozatot hozott június 2-án az MHSz nagybudapesti titkári értekezlete. Előterjesztésre egyhangúlag olyan értelmű döntést hozott, hogy a június 27-28-i kongresszuson javaslatot tesznek a Magyar Hadigondozottak Szövetségének a Magyar Nemzeti Függetlenségi Frontba való felvétele céljából.

DÜBROVNIK

királyi nyaralóhely volt egykor, ma a dolgozók üdülője, ahol magyar hadirokkantak is nyaralnak

Dubrovnik nyaralóhely a dalmát tengerparton. Ragyogó napsütés, forró homok, melyékek égből és a végtelen szépségű tenger örökkön ringó mozgása felejthetetlenül teszi ezt a kies felkésű helyet. Valamikor a jugoszláv királyi család és az arisztokrácia, no meg a pénznágnások üdültek Dubrovnikban. Mamár munkások fűrdőinek a tenger habjaiban, a parton pedig a dolgozók gyermekei építgetik homokvárakat. De ezek a homokvárak biztosabb alapon nyugszanak, mint omilyenek akár maga a királyi kastély állt.

Ezen a kellemes fűrdőhelyen külföldi nyaralóvendégek is lesznek az idén nyáron. Más nyelven, más nép gyermekeinek ajkáról cseveg majd a barátságos üdvözlés és az egymáshoz való közeledés szava.

Dubrovnikban hat nép küldöttei

gyűlnek össze, hogy egyhónapos üdülés keretében felvegyék és megvitassák mindazokat a kérdéseket, amelyek minden nemzetiségű hadigondozottakra vonatkoznak.

Hat nemzet hadirokkantjai, a népi demokráciák Hadigondozott Szövetségeinek küldöttei gyűlnek össze Dubrovnikban és a baráti Jugoszlávia vendégül látja őket egy teljes hónapra keresztül. A meghívottak között ott szerepel a Magyar Hadigondozottak Szövetsége is. Szövetségünk köszönettel elfogadta a meghívást és így néhány bajtársunk egy hónapig élvezheti majd a jugoszláv tengerparti nyaralás örömeit. Ugyanakkor felvettük a tárgyalások fontját ennek a baráti kapcsolatnak továbbfejlesztésére is. Javaslatot tettünk arra vonatkozólag, hogy csereakció keretében vigyük tovább a dolgokat. Szövetségünk szívesen látja a Jugoszláv hadigondozottak Szövetsége tagjait vendégül.

Ez az első pillanatra talán nem is oly fontosnak látszó esemény óriási jelentőségűvé nő, ha közelebbről és jobban megnézzük és hátterét megvizsgáljuk.

Jelentősége elsősorban hadigondozott vonatkozásban hatalmas, de ezen messze túlmenően nemzeti és nemzetközi aranyváza szélesedik. A mi szempontunkból szemlélve azt jelenti, hogy ma már nemcsak a magyar, de a hátrókön túli népi demokráciák is lemérték azt az utat, amelyet a Szövetség nem is hosszú idő alatt megtett és pontosan látják, hogy a gyökerekig menő változás

milyen egészséges fejlődésnek és óriási lehetőségeknek nyitott utat. Szövetségünk ma már hazai világi életben komoly szervezővel nőtt, a hadigondozott-társadalom méltó érdekképviseleti szervezetévé.

A Magyar Hadigondozottak Szövetsége

valóban a magyar hadigondozottak szövetsége és érdekeinek képviselője.

Ezt a ténnyel szövegze le és a tények felismeréséből adódott követelményeket vonta le a Jugoszláv Hadigondozottak Szövetsége akkor, amikor baráti gesztussal tette lehetővé számunkra a tengerparti üdülést.

De vannak ezzel kapcsolatban távolabbi lehetőségeink is. Szövetségünk képviselőinek dubrovnikai jelenléte azt jelenti, hogy belekapcsolódik a nemzetközi hadigondozott mozgalmába is. Minden ország hadigondozottainak közös nagy ügye van a békéért való harc. Megaládlányozni, hogy az imperialista, reakciós erők még egy harmadik, minden eddiginél szörnyűbb háborút tudítsanak az emberiségre. Mi, akik áldozatai vagyunk ezeknek a háborúknak, tudjuk csak igazán teljes mértékben felmérni a háború csapásait.

Meg kell őriznünk a békét

és ezt úgy érthetjük el, ha harcolunk azok ellen, akik háborút akarnak. Ez a harc nem könnyű és mi örömmel vesszük azt a segítséget, amelyet a többi békéért küzdő ország nyújt és a mi erőnktel örömmel járulunk hozzá az ő harcukhoz. A népi demokráciák hadigondozottainak egy úton kell haladni és együtt kell követniük a szövetségi háborúra spekulálókat fuelti győzelmet! Dubrovnikban alkalmunk nyílik elmélyíteni kapcsolatunkat a szintén ott nyaraló lengyel, román, bulgár, csehszlovák és jugoszláv bajtársainkkal és ez nagyvonalú, távoli kiltásokat mutat számunkra.

Es ennél a pontnál tállephetünk még ezeken az egyre táguló kereteken is. Itt a kérdés túlnő a hadigondozott vonatkozásokon és politikai síkra terelődik át. Jugoszlávia háborús áldozatait kezeli nyújtanak azoknak, akik a múltban — habár hibájukon kívül is — eszközei voltak azoknak a reakciós hatalmaknak, akiknek a jugoszláv hadigondozottak köszönhetik, hogy mindörökké hadigondozottakká váltak. Ugyanazok a körök uszítanak ma újabb

háborúra, akik akkor egymással szembeállították ezt a két egymásra utalt nemzetet. De a két sokat szenvedett nép ma már felismeri, hogy nem egymás ellen, hanem egymás mellett kell küzdenie békés fejlődésért, jólétéért. Ez a

nagyelkű baráti gesztus

a bizonyítéka annak, hogy hátra üvölt már a háborúra uszító kórus, a népi demokráciák soralközössége, együttműködési készsége szilárdabb, mint valaha, a két ország háborús áldozatai egymásra találtak. A mi feladtunk az, hogy lépítsük kapcsolatunkat a többi országok hadigondozottjait felé is és vállelve le- rakjuk alapjait annak a munkának, amely minden Hadigondozott Szövetségére vár: a háború okozta sebek begyógyítása és a békéért való küzdelem!

Dubrovnikban a volt királyi nyaralóhelyen ezen a nyáron az imperialista háború áldozatai fogadják üdülni és jelenlétükkel is hirdetik, hogy azok az emberek, akik nemrégben még ellenségként álltak egymással szemben a frontokon, ma a népi demokrácia kohójában egygő kovácsolódva építik a szebb jövőt!

GYENES JANOSNB

A miskolci Hadifogoly-napról szóló beszámolóknakból sajnálatos körülmények miatt kimaradt Miskolc Tóth Gyuláné neve, aki a felszabadulás óta a miskolci MNDSZ egyik legtevékenyebb tagja és a Hadifogoly-napon is jelentős munkát végzett.

Uj VHBSz csoportok

alakultak az alábbi helyeken: BSzKRT-központ, BSzKRT Obuda, Csengele, Csepel, Elek, Ercsi, Megyaszó, Ócsény, Óriszentpéter, Pusztakengyel, Sajószentpéter, Szatymaz, Szeged-Röszke, Tiszabüd, Üllő.

A VHBSz Bp. IX. kerületi csoportja új címe: Bpest, IX., Ferenc-körút 2-4. I. Szombat és vasárnap kivételével minden este 7-9-ig hivatalos órát tartanak, szerdán pedig taggyűlést. A csoport gondoskodott arról, hogy a kerületbe hazakerülő foglyok ingyenes fűrdő-ellátást kapjanak. Itt említjük meg a IX. kerületi fűrdőszok egyöntetű elhatározását, hogy a kerületben lakó volt hadifoglyok lakóhelyükhöz legközelebb eső fűrdőszokban a hadifogoly-igazolvas felmutatásával hazaérkezésüktől számított egy hónapig díjmentes borotválkozásban és hajvágásban részesülnek.

(A fenti hadifoglyok a 7399. sz. táborból érkeztek.)

(Copyright by Magyar Hadirokkant Hadifogoly Híradó. A névsor közlése — kivonatosan is — tilos.)

Magunknak építjük az MHSz-t!

— A hadigondozottak nemcsak kérni, de adni is tudnak

A nagybudapesti csoportok tíkárjai május 26-án tartották legutóbbi szokásos heti értekezletüket. Az értekezlet főleg a kongresszusi előkészületeket foglalkoztatta és az egyes kerületek megbízottjai beszámoltak arról, hogy mikor és milyen külsőségek között tartják meg a kerületi küldöttválasztó gyűléseket.

Az értekezlet igen lelkes hangulatban folyt le, egymást tülcitálva vállalkoztak a bajtársak mind nagyobb és nagyobb feladatokra. A legnagyobb lelkesedéssel fogadták a kerületi titkárok Garay kispesti bajtárs bejelentését, melyben közölte, hogy csoportja

100 forintot bocsát a központ rendelkezésére

és ezzel segíti a kongresszussal kapcsolatos költségek előteremtésében. A lelkes tapsal és éljenzéssel fogadott bejelentést soron követte a többi kerületiek bejelentése és így percek alatt háromszázötven forint felajánlása történt meg a jelenlévők részéről.

Megérlethetünk ezekből a felajánlásokból egyet és mást, megérthetjük mi és a még mindig kételkedők a következőket:

Az M. H. Sz. megalakulását és a júniusi kongresszust mindenki a legnagyobb megértéssel várja és annak érdekében áldozatok vállaltására is hajlandó. Tudják a hadigondozottak, hogy milyen

messzeható jelentőségű elhatározások fognak születni a júniusi kongresszuson

és érzik, hogy ezért a júniusi napoknak fényes külsőségek között kell lefolyniuk. Nem csoda hát, ha a titkárok a kongresszus költségeihez csoportjuk erejét meghaladó mértékben is hozzájárultak.

A lelkes felajánlásokból mindenki megérthette, hogy a hadigondozottak szövetségi mozgalmának vezetői ma merőben más emberek, mint a múltban. Láthatóvá lett mindenki számára, hogy ma túlnyomórészt olyan emberek kerültek az élre, akik nem a maguk kicsinyes érdekeit helyezik előtérbe, hanem tud-

nak lelkesedni, sőt áldozni is a közösséget érintő ügyekért. Reméljük, hogy rövidesen már azt mondhatjuk, hogy nem túlnyomórészt, hanem kivétel nélkül ilyen emberek a mi vezetőink mind az egyes csoportokban, mind a központban.

A kívülállóak pedig megtanulhatják, hogy a hadigondozottak szelleme ma egészen más, mint régen volt és főleg egészen más, mint amilyené az nevelni, átalakítani a rendszer akarta. Hiába akarták a hadigondozottakat kéregető koldus-sá, gerinctelenekké nevelni, most megmutatkoztak:

a hadigondozottak nemcsak kérni, de nagylelkűen adni is tudnak.

Jó lesz ezt megtanulni mindenki-nek, akit illet. Nem vagyunk koldusok, nem vagyunk akarat nélküli tömegek. Megérjük szövetségünk és alakuló kongresszusunk jelentőségét. Áldozatos munkával, megteremtett filigránokkal építjük és majdán fenntartjuk szövetségünket: az M. H. Sz.-t. Koós Zoltán

MHSz konferenciák és küldöttválasztó-gyűlések menetrendje

1948 június 1—június 12.

Június 5. IX. kerület. Küldöttválasztó gyűlés IX., Mester-u. 19. délután 1/2 5.

- „ „ Dunaharaszti (Szántó vendéglő).
- „ 6. Sashalom. Küldöttválasztó gyűlés.
- „ „ Pestszentlőrinc. Küldöttválasztó gyűlés.
- „ „ Pestszentkereszt. Küldöttválasztó gyűlés.
- „ „ Salgótarján. Megyei konferencia.
- „ „ Pécs. Megyei konferencia.
- „ „ Székesfehérvár.
- „ „ Mátészalka.
- „ 9. Kispeszt. Küldöttválasztó gyűlés.
- „ 10. I. ker. csoport, I., Krisztina-ter 4. Küldöttválasztó gyűlés, este 8.
- „ „ Csillaghegy, d. u. 7 óra. Küldöttválasztó gyűlés.
- „ 11. Emergégvár, d. u. 3 óra. Küldöttválasztó gyűlés.
- „ „ IV. ker. csoport, IV., Váci utca 62., Előlj. Küldöttválasztó gyűlés, este 6 óra.
- „ „ XIV. ker. csoport, XIV., Thököly-út 145., este 7 óra. Küldöttválasztó gyűlés.
- „ 12. V. ker. csoport, V., Szent István-körút 13., d. u. 5 óra. Küldöttválasztó gyűlés.
- „ „ VI. ker. csoport, VI., Aradi utca 23. Előlj., este 6 óra. Küldöttválasztó gyűlés.

Nemcsak megbecsülést.

de dicsőséget is szereztek az itt megjelent hadigondozott élmunkások a hadigondozott névnek — mondotta a Magyar Dolgozók Pártjának kiküldöttje az ujbpesti gyűlésen. Ime, ezek a bajtársak csonkoltáguk, rokkantságuk vagy özvegyi voltuk ellenére a munka hősei közé verekedtek fel magukat. Őket kövessék és az állam és a társadalom megbecsülése nem marad el.

Azok a súlyos rokkantak pedig, akik dolgozni nem tudnak, olyan járulékat fognak kapni a népi demokráciától, mely megélhetésüket biztosítja és mentesíti őket az anyagi gondoktól.

Ugyanakkor a szövetség — külön köszönetet jelöl — ruhaneműjándékokat osztott ki a munka hadigondozott hőseinek.

ERRŐL TÁRGYALUNK:

40%-ban hadigondozottat alkalmazzanak a mozgóképszínházak

A Magyar Hadigondozottak Szövetsége napirendre tűzte a mozgóképszínházak munkahelyeinek legalább 40%-ban hadigondozottakkal való betöltését. A Központ érdekvédelmi osztálya Boros Imre bajtárs vezetésével sorozatos tárgyalásokat folytat az e tárgyban kiadott törvényes intézkedések maradéktalan betartása érdekében.

Nem szokásunk túlzott reményeket ébreszteni, annyit azonban kijelenthetünk, hogy a megbeszélések jó mederben haladnak és remélhetőleg ugyanúgy kedvező eredményekre vezetnek, mint az ingyenes tankönyvelést célzó tárgyalásaink.

Ujbpest üdülni küldi a hadigondozott gyermekeket

Az ujbpesti csoport nőbizottsága kiharcolta, hogy Ujbpest város nyaralásai akciójában a gyermekek 90%-a hadigondozottak gyermeke legyen. A nőbizottság ezúton mond köszönetet Döbrentei Károlyné polgármesternőnek, aki megértő készséggel nyújtott segítséget ahhoz, hogy a kis hadárva a Balaton hús hullámaiban üdülhessenek.

Reméljük, hogy ez a jó példa másutt is követőkre talál.

Csoport hírek

Az MHSz törökbálinti csoportja f. hó 30-án értekezletet tartott, amelyen a helyi VHBSz küldöttsége is megjelent.

Habermann Ferenc elnök megnyitotta a beszédében üdvözölte a megjelenteket, utána Didek Lajos központi kiküldött ismertette az általános hadigondozott ügyeket.

Doboz János v. jegyző meleg szavakkal biztositotta a megjelenteket, hogy mindenkor támogatni fogja őket, mivel ő maga is bajtárs és évekig a hadigondozott ügyeket intézte. Nagyon jól tudja, mit jelent hadigondozottnak, hadisegélyesnek lenni.

Mocsári István a helyi VHBSz titkára, együttműködésre, közös munkára hívta fel az MHSz-et, hogy ezáltal eredményesebben tudjanak működni. Sétélmez, hogy az igéreték és rendelkezések ellenére sem történt meg ott a kázatért igényjogosult hadifoglyok föld és házhelyhez való juttatása. El fognak mindent követni, küzdeni érte, hogy igazságos ügyük kedvező elintézés nyerjen. Hermány Sándor volt hadifogly hadirokkant bajtárs, szintén az elmaradt földosztás sérelmét hozta fel. Hajtó Ferenc hr. bajtárs sérelmezi, hogy a tartalék földet szétosztották használatuk formájában, de azokat a teletfoglaló intézkedése folytán nem részesülő hadigondozottak és volt hadifoglyok kapták. Almási Miklós és Donáth Józsefné bajtárs.

nő is ezt sérelmezik. Pécsi Károlyné hadiözvegy fontosnak tartja a szerződés kérdését és a hadiözvegyekkel való nagyobb mérvű törődést. Bartos András bajtárs háziról-házra járva toborozta össze a bajtársakat. Didek Lajos a panaszokra válaszolt. Habermann Ferenc elnök záróbeszédében felhívta a megjelenteket, hogy saját érdekében vegyenek részt a csoportéletben.

A rákoszentmihályi MHSz csoport f. hó 29-én megtartott taggyűlésén Garamvölgyi bajtárs központi kiküldött, ismertette az új vezetőség programját, amelyet ösztönző lelkesedéssel fogadtak. Pratzner bajtárs beszéde után Wandzó bajtárs felolvasta a Honsz megszüntetésére és az új Szövetség megalakulására vonatkozó határozatot.

Az M. H. Sz. IX. ker. csoportja f. hó 5-én, szombaton délután 1/2 5 óra-kor küldött választó közgyűlést tart Mester-u. 19. sz. alatti iskola dísztermében, amire minden hadigondozott bajtársat meghív a vezetőség. Közgyűlés után műsor lesz. Központi kiküldött Lóránt István.

Az M. H. Sz. pestszentlőrinci csoportja f. hó 6-án, vasárnap délelőtti 10 órakor küldöttválasztó közgyűlést tart a csoport helyiségében, Gyöngyvirág-u. 10. Ezután is meghívja a helyi hadigondozottakat a vezetőség. Központi előadó Didek Lajos.

Szerkesztői üzenetek

MHSz és VHBSz vezetőségének, Kisapostag. Panaszos jegyzőkönyvüket és a névsort megkaptuk. Ismételtén eljárunk illetékes helyeken, hogy a járadékot és hadisegélyt a bajtársak mielőbb megkapják.

Zöld István, Sárfkeresztúr. Levelet megkaptuk, később bővebb választ küldünk. Szervezeti ügyintézés folyamatban.

Hajdusámonyi csoport vezetőségének. Átiratuk hozzánk érkezett szervezeti ügyekben forduljanak, bajtársak a megyei f. vezetőhöz, Nagy Endre, Debrecen.

Bukta József, Egerhalmos. A Szolnoki Cukorgyártól értesítést kaptunk, hogy összes tanfolyamra fogják behívni és ha megfelel, alkalmazzák.

Biró Kálmán, Nagyiván. Átiratunk megkaptuk, előzőleg a ké-

reimeket a Népj. Miniszteriumnak elintézésre átadtuk, az ügy folyamatosan. A többi ügyekkel is foglalkozunk.

Ottó Károly, Sárvár, Rozgonyi György, Bpest, Rizmayer György, Sashalom, Magyar Ferenc, Pince, hely. ügyeiket, kérelmüket, elintézésre illetékes helyre juttattuk.

Szamos csoport érdeklődésére közöljük, hogy az új rokkantjelvény és a tagsági könyvek kiosztására a kongresszus befejezése után kerül sor. Bélyegzőt, levelepapírt már most is készíthetnek bajtársaink Magyar Hadigondozottak Szövetségére felirattal.

Sz. Kovács László M. H. Sz. es. vez., Szendrő, Kados András Erpaták és másoknak. Ruhaigénylési kérelmükkel forduljanak az ottani megyei, járási vezetőhöz vagy közönségi szociális titkárhoz.

Nyílik az emberek szíve...

A posta felbontása nem tartozik a legkellemesebb munkák közé, hiszen a levelekben mindig élég a panasz. Ma az egyik levélből más aradt: Szeretlek. Szinte rőzsaszínű lett tőle az irodahelyiség. Megnyílt az emberek szíve! Egy hadirokkant bajtársunk, akinek családi köréből hiányzik a gyermekacaj, a jókedv, egy hadiárva kisfiányt akar örökbefogadni. Egy kislányt, akire rápazarolhatja ő és a felesége azt a sok szeretetet, ami évek alatt összegyűlt bennük. Mi szeretnénk, ha ez a kívánságuk teljesülne és rajtuk keresztül gyermekacajból lenne hangos a csongrádi porta.

Teljesen hadiárva 6-8 éves kis lány jelentkezik Győri Mihály (molnármester) bajtársunknál, Csongrád, Villám-u. 9. Csak olyan jelentkeznek, akiknek se apja, se anyja és mint hadiárva van nyilvántartva. Bajtársunknak néhány hold földje és lakháza is van.

Szeretnénk, ha a példa sok-sok követőre találna és jóságos kezek sok hadiárvának a könnyeit törölnék le. dr B. A.

4 mindszenti MHSz csoport Mindszenty ellen, az államosítás mellett

Kaptuk az alábbi sürgőnyt:

Üdvözljük a demokratikus magyar kormányt az iskolák államosítása érdekében tett kezdeményezését és ettől azt várjuk, hogy a hadigondozottak gyermekei, valamint hadiárvaik jobb, demokratikusabb és olcsóbb iskolázatásban részesüljenek. Üdvözljük az iskolák államosításáért indított harcot azért is, mert ettől a még állás nélkül levő tanító bajtársaink és bajtársnőink könnyebb elhelyezkedését várjuk.

Tiltakozunk a reakciónak az egyház palástja mögött indított antidemokratikus támadásai ellen, mert nem akarunk ismét Shvoy püspök úr által megáldott fegyverek áldozataivá válni.

A Magyar Hadigondozottak Szövetségének mindszenti csoportja.

Hogyan készül a kongresszus?

Nagy sürgés-forgás fogad bennünket, amikor belépünk az M. H. Sz. Országos Központjába. Lázás izgalommal készülnek a kongresszusra. A kongresszust előkészítő bizottság tagjai munkájukat pontosan végzik és arról állandóan beszámolnak Koós bajtársnak. Mindenre kiterjedő részletességgel dolgoznak, hogy a kongresszus minél szebb és jobblegyen. Különböző alakult, amely a külföldi vendégeket fogadja és azok elhelyezéséről, szállásáról gondoskodik. Az egyik bizottság a rendezéssel foglalkozik. Nem egyszerű feladat a vidéki küldöttbajtársak elszállásáról, étkeztetéséről és szórakoztatásáról gondoskodni. A sajtóbizottság kötelessége, hogy a közvéleményt a napilapokon és a rádióon keresztül tájékoztassa mind a hadigondozott ügyek általános helyzetéről, mind az M. H. Sz. megalakulását célzó kongresszusról. Ezek a bajtársak újabb és újabb ötletekkel igyekeznek szebbé és érdekesebbé tenni a Péter-Pál-napi kongresszust.

Nézünk csak szét az országban is, hogyan készülnek a kongresszusra?

Gyöngyösön megkérdeztük a hadigondozottak egyik vezető tagját, hogyan készülnek ők?

— Mi is részt kívánunk venni küldötteinkkel a kongresszuson, hogy

kéréseinket elmondhassuk és javaslatainkkal segítségére legyünk a hadigondozottaknak — mondotta Dr Gondos bajtárs. — Végre mi választjuk meg az országos vezetőséget, a mi embereink kerülnek oda és ez biztosíték, hogy érdekeinket védeni fogják és harcolnak értük.

Heves nagyközségben szintén ugyanaz a helyzet. Fridrich bajtársához fordulunk a kérdéssel, hogyan állnak az előkészületekkel?

— Heves község közel 400 tagot számláló hadigondozottal is részt vesznek a kongresszuson küldötteik által — felelte. Első nagy eredmény, hogy végre az összes hadigondozottak képviseltek magukat az Országos Kongresszuson.

A szekszárdi konferencián résztvevő tolmácsok azt tervezik, hogy legalább egy falusi bajtársat beerősökölnek a központi vezetőségbe. Megnyugtattuk őket, erősnek nélkül is jól lesznek a falusiak képviselve az M. H. Sz. vezetőségében.

Amint az itt kiragadott három példából is látjuk, a magyar hadigondozottak vágya beteljesülés felé közeledik. Elértük azt a nagy célt, hogy a megítélésünk szerinti legjobbakat választhassuk vezetőinkké. Szamek Tamás

Terv-faházban terv-bútorokat is bemutatnak a júniusi Nemzetközi Vásáron

A Nemzeti Segéllyel fuzionált és így a demokratikus igényeknek megfelelően átalakult Magyar Vöröskereszt is részt vesz a júniusi csepkenáris Nemzetközi Vásáron. A vásár területén felállított elsősegély-állomásokon kívül a terv szerint felállítanak egy üdövizsgalót is, ahol minden jelentkező gyermeket díjaz, tanul átvilágítanak és orvosi tanácsot adnak.

A Faipari Igazgatóság egy terv-faházban a terv-bútorok mintadarabjait állítja ki. A vásárlatógató közönség helyszíni szavazással magadönti el, hogy melyik minta tetszik legjobban és a közeljövőben azok a tervbútorok kerülnek először szériagyártásra, amelyekre a legtöbb szavazat esik.

A Textilipari Igazgatóság engedé-

lyezte az államosított textilgyáraknak, hogy a kisipar részére annyi textilanyagot juttassanak ingyen, aminek feldolgozásával többszáz ruhát készíthetnek a vásár nagyszabású divatbemutató számára. A divatbemutató legérdekesebb része a konfekcióipar minőségi termelésének bemutatása lesz.

Az országsszerte kapható vásárgazolvánnyal már június 5-től félórán lehet Budapestre utazni. A vásár június 11-től 21-ig tart. (x)

MAGYAR HADIROKKANT HADIFOGLY HIRADO

1948 június 5. 3

Továbbra is az élen jár a pétfürdői VHBSz csoport

Megírta a Híradó, hogy a VHBSz csoportok között, indított Híradó előzetesgyűjtő-verseny első fordulóját kimagasló eredménnyel a pétfürdői csoport nyerte. A győztesnek kiadott selyemzást az eredménykiírdetással egyidőben postára adtuk egy levél kíséretében. Ebben elismerésünkét fejeztük ki a csoport jó munkájáért, melyet Szövetségünk megerősítése céljából végeztünk.

Pétfürdői bajtársaink a jutalom kézhezvétele után az alábbi levelet írták hozzánk:

A HIRADÓ szerkesztőségének Budapest,

Kedves Bajtársak! Örömmel vettük kézhez a HIRADÓ kedves ajándékát. Jóleséssel töltött el bennünket, hogy önzetlen, meggyőződéses kötelesség teljesítésüket ilyen maradandó figyelmességgel jutalmazták. Köszönjük.

Mi volt hadifoglyok, tudatában vagyunk lapunk nagyrahatósságának, mely Szövetségünk szöcsöve. Hogy Szövetségünk nap-nap után erősödik, ebben a HIRADÓ-nak nagy része van. A HIRADÓ-n keresztül látjuk, hogy Szövetségünk mennyire igyekszik célkitűzéseinket keresztülvinni. Tudjuk azt, hogy a Volt Hadifoglyok Bajtársi Szövetsége a HIRADÓ-val karöltve hazatérő bajtársaink életszínvonalának emeléséért küzd és célja megőrizni, továbbfejleszteni legfőbb vívmányunkat, a demokráciát, mely a békes alkotómunkát biztosítja számunkra. Kötelességünket teljesítjük akkor, ha egymást segítjük, de ugyanez a kötelesség minden hazatérő bajtársunknak és VHBSz-csoportnak is.

Nem véletlen, hogy helyi csoportunk igyekszik jó munkát végezni, mert erre jó példát mutattak or-

szágos viszonylatban, de főként Pétfürdőn az MNDSSz áldozatkész és fáradságot nem ismerő asszonyai. Távolléteink alatt jelentősen támogatták segítségére szorult családtagjainkat. Hazatért bajtársainkat 200—200 forinttal segítették, karácsonyig haza nem tért bajtársainknak pedig családjaik kapják azt az összeget. A most hazatért bajtársaink, még külön-külön jutalmak 100—100 forintot. Ezen magasra emelt cselekedetükért ezúton is hálás köszönetet mondunk s igyekszünk példájukat követni.

A még távollévő négy bajtársunk családját 250—250 forinttal, hazatért bajtársainkat ruháinkkal, valamint még külön-külön jutalmakhoz jutattuk.

Szeretnénk, ha soraink a Híradóban megjelenének, hogy azok a bajtársaink, akik ma még a VHBSz iránt közbüben viselkednek, lásd Szövetségünk szükségességét és ők is közzé jöjjenek.

Igyekszünk továbbra is jó munkát végezni. Az egymás iránti megbecsülés jegyében maradjunk bajtársi szereleltek!

a VHBSz pétfürdői csoportja: BONA JÓZSEF.

Nem véletlen, hogy a pétfürdői csoport lett a Híradó által indított verseny győztese. Amelyik csoport egyik területen — nevezetesen szociális kérdésekben — ennyire átért, az megéri Szövetségünk célkitűzéseit és nem csak megérti, hanem dolgozik is érte, az természetesen minden munkaterületen kiválóan nyújt. Az ilyen csoportok működése serkentőleg hat az Országos Központ, a Híradó és valamennyi helyi csoport munkájára, mert látjuk, hogy érdemes és lehet jó munkát végezni.

— IDEGEN NYELVEKET BESZÉLŐ hadigondozottak sürgősen jelentkezzenek az MHSz Országos Központjában (VIII., Horánszky-utca 24.) a kongresszusra érkező külföldi bajtársak fogadói bizottságba való beosztás végett.

— Az I. honv. utász ujoncképző ezred I. zászlóalja, I. századának hazatért hadifoglyait ezúton értesítem, hogy igazolásukhoz esetleg szükséges szovjet védőlevelet nálam, Körösi Zs.-nél (Bpest, VIII., Baross-u. 83. sz. II. 16.) megkaphatják.

Nem meglepő, de meg ökkentő

az a kis hír, amelyet a napokban a lipcsei rádió röpfített világgá. Arról van szó, hogy a Szovjetunióból Japánba hazaérkező hadifoglyokat és polgári személyeket táborokba zárják. A külvilággal semilyen körülmények között nem érintkezhetnek, még családjukat sem értesíthetik hazaérkezésükről.

Ha valaki nem tudná, Japánban nincs demokrácia, hanem amerikai megszállás. Jó imperialistákhoz illően — akár Amerikáról van szó, akár Távolkeletről — éberan őrködnek, hogy a haladó szellemű embereket elnyomják, szavukat ne hallathassák. Más lapra tartozik, hogy mit szól ehhez a japán anya, feleség, vagy éppen szülő, a hazatért fogoly, aki saját hazájában, de mégsem saját országában raboskodhat.

Az imperialisták lába alatt ing a talaj. Minden „ellenrendszabály”, mely elkerülhetetlen bufúsukat akarja eldázni, éppen ellenkező eredménnyel végződik: kinyitja a tömegek szemét és leleplezi a nylonba csomagolt rabszolgaságot.

Magyarországon — és ezt remélhetőleg mindenki tudja — népi demokrácia van. A hadifoglyok és a hazatérők is korlátlanul levelezhetnek. A táborból, útközben — ahogy jól esik. Érkezésükkor a magyar társadalom várja. Miniszterek, társadalmi egyesületek, pártok stb.

Érdemes egy kicsit a Japánba és Magyarországra hazatérő foglyok sorsán tanakodni.

Nyílttér

Tudomásunkra jutott, hogy Fodor Zoltán

mint a Központi Hadifoglyok Irodája és a Magyar Hadirokkant, Hadifoglyok Híradó szerkesztője szerepel. Kijelentjük, hogy nevezett a Központi Hadifoglyok Irodával, valamint a Magyar Hadirokkant, Hadifoglyok Híradó szerkesztőségével és kiadójával való kapcsolatban nincs. Fodor Zoltán cselekedeteiért felelősséget nem vállalunk.

Azt akarjuk, hogy a jövő nemzedék demokratikus szellemben nevelődjék

Mint tudvalevő, kormányzatunk legközelebbi programját képezi az iskolák államosítása — írja Quittner Lászlóné hadifözvegy. Annak eljénre, hogy a kormány ezzel kapcsolatosan a leghatározottabban kifejezésre juttassa azt, hogy nincs szándékában a kötelező vallásoktatást eltörölni vagy az e téren fennálló rendelkezésen egy jótányit is változtatni, mégis, az iskolák államosításával szemben egyes főpapok a legerősebb ellenállást fejtik ki. Céljuk szolgálatába állítják az összes rendelkezésre álló eszközöket, felhasználják a templomi szószéket arra, hogy a legfektelenebb uszítást folytassák a demokratikus kormányintézkedésekkel szemben. Haladó szellemű papjaikat, tanerőiket terrorral próbálják céljaik szolgálatába kényszeríteni és olyan megkorlátozott alkalmazzanak azokkal szemben, akik meggyőződésüket követik, hogy — mint a Szilyai Dénes bakonyi kúti plébános esete is mutatja, — kiközösítik az egyház kebeléből. Szerintük az, aki a krisztusi tanok szellemében a szegény nép mellé áll, eretnekeknek minősül.

Arra kérem önöket, vigyék be a köztudatba, hogy az általuk hangoz-

tatott rágalmak nem igazak. Ők nem az egyházat féltik a demokráciától, — ment azt senki sem támadja —, hanem azokat a reakciós elemeket, akik most az egyház mögé bujva próbálják demokratikus vívmányainkat megdönteni és aknamunkájukat az egyház védőbástyája mögé, mint utolsó menedék mögé, bujva folytatni.

Tessék tudatosítani a kevésbé felvilágosult tömegekkel, amelyekre egyes nagypapok támaszkodnak, hogy az iskolák államosítása nem céloz más, mint a tantervek egységesítését, az iskolák egyenlő színvonalra emelését az általános iskolákkal, a gyermekeknek megjelölt demokratikus tantervekkel való ellátását és nem utolsósorban az egyházi iskolai tantervek illetményeinek rendezését.

Azt akarjuk, hogy a jövő nemzedék demokratikus szellemben nevelődjék, hogy azt a munkát, amit mi megkezdünk, be tudják fejezni. Erre pedig nem látunk garanciát akkor, ha gyermekeinket a demokrácia ellenségeinek szája ize szerinti szellemében oktatták.

Quittner Lászlóné hadifözvegy.

Bajai bajtársunk levelét megírta

Ime, itt közöljük:

„Kedves Híradó, kötelességemnek tartom, hogy megírjam, mily nagy örömmel töltött el baji küldöttválasztó gyűlésünk szép lefolyása és azon megnyilvánult igazi bajtársi egyetértés. De különösen tetszett Koós Zoltán úrnak, aki tisztán és világosan, mindenki előtt azonnal érthetően megmutatta az utat, amelyen haladnunk kell és amelyen haladva célhoz is érünk.

Két dolgot azonban kifogásolok. Ne gondolják azt Pestről jött előadó-bajtársaink, hogy bennünket, vidékieket nem érdekelnék azok a kedvezmények, amelyeket ottani viszonylatban kihoztak. Koós bajtársunk alighogy érintette azt a hatalmas eredményt, amelyet városi vonalon a villamoskedvezményrel elérték. Mert mint mondták: a vidékieket ez alig érdekli. De bizony hogy érdekli, még ha Bajan nincs is villamos. Vagyunk olyan jó baj-

társak, hogy örülünk neki, még ha közvetlen hasznunk nincs is belőle, mert mindannyiunk felemelkedését látjuk benne. Mint ahogy a pestiek is egészen bizonyosan örültek a bennünket érintő szirbeszolgáltatási mentességek. Sőt nemcsak örültek, hanem segítettek is kiküzdeni.

Azútn meg miért olyan szerények az ilyen nagy eredmények meghirdetésében? Bezzeg, a régi vezetőség évekig élt volna csak egyből is.

A másik ellenvetésem az, hogy aki nem tagja a Szövetségnek, ne is részesüljön a Szövetség által kihozott kedvezményben. Tudom, hogy a központnak más az álláspontja, de én azt mondom, hogy aki annyit se törődik a maga érdekével és a többi bajtársal, hogy közénk álljon, az nem érdemi meg, hogy a többi munkatársak eredményében részesedjék.

Ezt üzeni a „Híradó” útján: SZATHMÁRY JÓZSEF bajai bajtársunk.

TUDOMÁNY és babona

Írta: Sziklai Sándor

Az ősember babonavilága

Mármost vizsgáljuk meg a kérdést tudományosan. Azaz történelmi fejlődésében a babonáság keletkezését és fejlődését a mai napig. Mikor és milyen okokból kifolyólag jött létre a ferde, helytelen, babonás világgérfogás. A babonáságot természeti és társadalmi okok határozzák meg, tehát gyökerei melyen visszanyúlnak az ősember fejletlen társadalmába.

Hosszú évezredekkel keresztül a vadembernek nem voltak átfogó eszméi, nem volt ideológiája, tehát természetesen, hogy nem lehetett ebben az időben babonás világgérfogása sem. Az ember sem akkor, sem most nem születik kész eszméikkel. Az őskorban az ember még olyan alacsony fejlődési színvonalon állt, hogy inkább természetes ösztönei vezették és nem társadalmi tudata. A babonáság is csak akkor keletkezik, amikor kifejlődött az ősember kezdetleges gazdasági, társadalmi élete, életszínvonal, akkor, amikor elvonva tud már gondolkodni. Ekkor alakult ki a kezdetleges, tagozott nyelve, beszéde és csak akkor alakulhatott ki az ideológiája is. Ekkor nézett szét az ősember az ő kezdetleges tudatával az őt környező nagyvilágban.

Mit lát, mit észlel, mit tapasztal az ősember a természetben és a természetű társadalomban, amelyben él? A tapasztalat és a megfigyelés arról győzi meg, hogy milyen gyen-

ge és tehetetlen a természet hatalmas erővel és jelenségeivel szemben. A természet elemei könnyőrelentül lecsapnak az ősemberre. Képzelnék el egy égi háborút, rettentés menyörgéssel, nagyerejű zivart villámlással, mennykőcsapással, amely felgyújtja az erdőt éppen ott, ahol ő tartózkodik. A mi őstünknek menekülnie kell erről a helyről, — ha tud. Vagy például képzelnék el egy pusztító földrengést. Ilyen és ehhez hasonló csapások nagy félelmet és tehetetlenséget keltenek az ember lelkeben és tudatában. A természet erőivel szemben való félelem és tehetetlenség szülte a vadember fejében azt a téves felfogást, hogy a körülötte levő tárgyakban, dolgokban, jelenségekben, valami titokzatos, természetfeletti erők vagy szellemek léteznek, amelyek okai és mozgatói mindennek. Persze az ember nemcsak csapásokat észlel a természetben, hanem áldásokat is. Például egy hideg, viharos eső után szép meleg, napos idő sűb.

Mind ezek után az ősember kezd észrevenni, hogy a természetben az ő szempontjából két fajtájú erő vagy szellem működik: az áldások, amelyek jót hoznak és a rosszak, amelyek bajokat okoznak neki az életében. Amikor a vadember ilyen természetfeletti tulajdonságokkal ruhazza fel a körülötte lévő növényeket, állatokat és a természet más tárgyait, jelenségeit, amit ő lát és megfigyel, akkor iparkodik azokat a saját érdekében befolyásolni. Elkerülni, enyhíteni, vagy erősíteni a bajokat okozó erőket, előhívni, siettetni azokat, amelyek áldást és jót hoznak neki. Milyen

eszközökkel teheti meg az ősember ezeket a babonás műveleteket? Könyörgéssel, babonás ráolvasással, áldozathozatallal, varázslatokkal és különböző mágikus szertartásokkal. Semmiestere sem tud még ebben az időben villámhárítóval rendelkezni a villámcsapás ellen, mert nem ismeri még akkor e jelenség okát, lényegét és nem volt rá még akkor technikai lehetősége sem. Ez a művelet az ősember babonája és babonás felfogása. Látja maga körül a természet tárgyait és jelenségeit, figyeli, tapasztalja azokat, de nem érti azok mozgásának és változásának törvényszerűségeit, a valódi okait. De ugyanakkor az ő kíváncsi és primitív, furfangos észjárásával már mindennek magyarázatot keres és kutat. Talál is magyarázatot az ő alacsony fejlődési nyívójához mérten, de viszont ezek helytelenek, nem tükrözik vissza a természet igazságait és törvényeit, hanem csak az ősember egyéni téves felfogását. Ez a babona főforrása.

De a babonáság forrása nemcsak a külső természet törvényeinek nemismerete, hanem az is, hogy az ősember nem ismeri önmagát sem. Fogalma sincs a természet szaporodási törvényeiről, vagy mondjuk, a fiziológiai és lélektani működését sem és ez az ismeretlenség és tudatlanság is sok babonáságra ad okot. Például az ősember még nem ismeri a természetnek azt az általános és mindenkire kötelező vastörvényét, hogy egyszer meg kell halni. Ő a halált csak véletlennek tartja, sőt mi több, összetéveszti azt az álommal. A halott és az élő ember között csak azt a különbséget látja, hogy az élő ember rövid ideig mozdulatlan, míg a halott sokáig mozdulatlan. De ez is, az is fölébred, ha a szellem visszajön a testébe — véli az ősember.

Az ősember még nem ismervén a saját életének és lényének tulajdonságait, mégis minden tévedésnek ellenére a szellemet ruhán és természetesen fogja fel. A lelket olyasvalaminek képzeli el, mint az ember testének alkotó, mozgékony részét. Így például a vért vagy a lélegzési folyamatot tartja az emberi test mozgató okainak.

Ezzel magyarázható az is, hogy sok primitív törzsekkel véraldozókat hoztak a szellemeknek és olyan halottaknak, akiket életükben szerettek és ezzel akarták föl-tartani. De többségében az ősember mégis a reális fizikai létezését tartotta az emberi festmozgás és cselekvés okának. Nagyon sok nép és nemzet nyelvében még ma is megvannak ennek a magyarázatnak a nyomai. Az oroszoknál a duch-lelek, a dichányij-ból, ami lélegzést jelent; a románoknál a szuflet-a szufiláréból, a spanyoloknál az eszpiráción-ból az eszpirító keletkezett. Így van ez a latin és más nyelvekben is.

A szellem, vagy lélek fogalmának a rövid lejegyzésű magyarázatára azért van szükségünk, hogy jól megértsük a babonáság egyik fontos forrását, mert a jó vagy rossz szellemekkel való varázsolás, kuruizálás, jésztgetés gyökere minden babonáságnak. Az alábbi dolgokból ez ki is derül. Például az ősember nem értejté, nem tudta magának megfajteni az alvási folyamatot és az álomlátást. Mint ahogy fentebb láttuk összetévesztette a halott és élő embert, most úgy összetéveszti az álomlátást az élő valósággal, a nemalvó emberek cselekedeteivel. Az élő ember álomban való cselekvését igazi valóságnak vették. Márpedig tudjuk, hogy a babonás embernek tévhitében még ma is igen nagy szerepet játszik az álomlátás és álomfajtés, ami szintén az ősember téves eszmetárából származik. Eppen azért, mert az álmat is komolyan veszi.

Gyermekkoriomban egy iskolatársam arról panaszkodott, hogy egy reggelen az anyja őt megverte azért, mert álomban azt látta, amint a fia öregeket és gyámoltalanokat csufolt és üldözött. Hiába mondta a pájtásom, hogy ő nem bántott senkit, az anyja, aki — mint ilyenkor szokták mondani — „bal lábbal kelt föl”, röviden azt mondta: — „akkor fogod bántani, mert az álom nem hazudik”. — Így aztán a jónelvet szemponyjából előlegben megverték a gyereket. Például az ősember felelőségre vonják egymást, vagy a mellettük alvó társukat, ha az valami rossz fát tett a tűzre az ő álmuk szerint.

Vagy ha azt álmodták valamelyik törzstársukról, hogy az elment vadászni és sok vadat ejtett, követelik rajta a vadat. Persze a szerencsétlen nem tud elszámolni s ilyenkor felelőségre vonják és megbüntetik. Hiába mondogatja, hogy sehol sem volt és nem vadászott.

Az álomvilágban elővetett cselekedetekért való felelősségrovonás kérdésében az ősemberknél Engels Frigyes a következő megjegyzést teszi: „A vadasknál és a barbárság alsófokán álkó törzseknek még ma is általános az a nézet, hogy az álomban megjelenő emberi alakok lejtkek, melyek ideiglenesen elhagyják testüket. Ezért azután a tényleges embert teszik felelősé azokért a cselekedeteikért, melyeket az álombeli képe az álmodóval szemben elkövetett. Ezt tapasztaltam például Impkhurn 1884-ben a guayanai indusoknál. (Lásd Engels „L. Feuerbach és a klasszikus német filozófia alkonyá” című művét. Szikra kiadás 1945. év 22-ik oldalán.) Az ősember a szellemről alkotott felfogását és annak szerepét továbbterjeszti és általánosítja az egész világ dolgaira. Ha ő, az ősember azért él, mozog, cselekszik, mert őt a lélegzés hajtja, akkor a természet többi tárgyát is lélegzés, szellem hajtja. Így például az állat, a növény, a folyók, az égi testek, a nap, az ősember szerint éjjel alszik. Nappal fölkel, jár az égen, aztán lenyugszik. Mindezek a kifejezések még ma is megvannak az emberi nyelvben, ami az ősember babonás és helytelen kifejezésére mutat. Mert tudjuk, hogy a nap, vagy más égi testek a kölcsönös vonzás és taszítás törvénye alapján mozognak a benne rejlő természeti erők alapján és nem szellemek hajtják.

Az ősember ebben az időszakban mindent fetiszál, bálványoz. Mindennek bizonyos szellemet tulajdonít, mint mozgató okot. Minden azért mozog és változik, mert azt szellemek hajtják. Ezt az általános szellemesítést animizmusnak hívják, ami nem egyéb, mint az ősember kezdetleges, helytelen világnézet. Ebben a világnézetében gyökerezik a babona és mindenféle formájú tévhit.

(Folytatása következik.)

Nagygyűléseken és konferenciákon az MHSz mellett sorakoznak fel a hadigondozottak

Válaszút előtt állunk,

— mondotta az újpesti gyűlésen Koós Zoltán bajtárs, a hadigondozottak főtitkára. Az a kérdés: a régi utat, a volt HONSz útját járjuk-e, amely a mocsárba vezet. Az a kérdés: a reakció iparlovagjait, a haladás és felemelkedés kerékkötőit akarjuk-e újra, vagy új, demokratikus embereket választunk-e magunknak küldött-tekül itt is, mint az ország többi részén, akik a Péter-Pál napi országos kongresszuson megalkotják az új demokratikus érdek-képviseletünket: a Magyar Hadigondozottak Szövetségét.

ügyek intézése területén. Arra kérte a megjelenteket, vigyék meg a hírt a mai konferenciának községükbe és közöljék, hogy a szövetség életében nagy fordulat következett be. Új utakat választottunk és új módszereket fogunk alkalmazni, amelyek gyors és nagy eredményekre vezetnek.

A bácsbodrogi megyei és bajai hadigondozottak május 30-án Baján tartották nagygyűlésüket, amelyen a megye járásainak megbízottjai, valamint a helybeli hadigondozottak nagy számban vettek részt. Az alispán megbízottja, a rendőrség, a Magyar Dolgozók pártjának képviselő-

je, a honvédség képviselője, a vármegyei szociális felügyelő-ség, a vármegyei hadigondozási előadó, a VHBSz képviselői üdvözölték a konferenciát. Koós Zoltán a központ megbízásából tartotta meg beszámolóját és kérte a megjelenteket, hogy teljes számban álljanak a szövetség zászlaja alá és támogassák a Központot nehéz munkájában, mert az eredményes munkához kevés a maroknyi vezetőség, ha mögöttük segítőként nincsenek ott maguk az érdekeltek, a hadigondozottak nagy tömege.

Kassai, László József, Schup-pert István és Glücksmann

Györgyné hozzászólása után nagy érdeklődéssel fogadták a bajai csoport népszerű titkárának, Szathmáry József bajtársnak beszámolóját a csoport eddigi tevékenységéről. Abból a szempontból vázolta a szövetség jelenlegi helyzetét, hogy mit vár az egyszerű hadigondozott a szövetségtől és a szövetség mit várhat el joggal az egyszerű hadigondozottaktól a szövetség munkájában.

— Nem kérünk járadékot, — hangzott — munkát kérünk. A munkaadóval legyen a Hadigondozott Szövetségnek legfőbb célja a most következő időszakban.

Heves, Tolna és Bácsbodrog vármegyéek hadigondozottai követelik

az iskolák államosítását

A válasz nem lehet vitás. A hadigondozottak egyértelmű kiáltó akarattal tették hitet az új szövetség és egyben a magyar demokrácia mellett. És ugyanakkor egységesen fogadták el a hadigondozottak gyermekeire és a hadiárványokra is oly üdvös, iskolák államosítását követelő határozati javaslatot.

Tapsok között emelkedett szó-lásra Ujpest polgármestere, Döb-rentei Károlyné, az ország első női városvezetője, aki mint a terem falán ékezkedő felirat mondja: „A népből jött, a népért van.”

— Annakidején öt pengőt leaptak a háborúba elhurcolt férjüket az özvegyek, — mondotta. — Öt pengőt ért a gazdag Magyarország Horthy urainak egy dolgozó családja. Ocsón vettek és adtak bennünket. Csoda-e, ha szinte megháromszorozódott a hadigondozottak tábora. És ha nem akarjuk, hogy újabb háború átká szakadjon ránk, tehetünk-e egyebet a magunk legsajátabb érdekében is, minthogy azok mellett álljunk, akik politikájának sark tengelye a béke elszánt akarata. És kell-e mondanom, hogy mint a dolgozók képviselője, mindent megteszek a magam hatáskörén belül hadigondozottainkért. — fejezte be szavait a polgármester.

Utána az MDP kiküldötte, Vándor Béla, a pártprogramnak a hadigondozottakra vonatkozó részére hívta fel a figyelmet. A dolgozók pártja munkát akar adni és munkát teremt a dolgozni tudó hadigondozottaknak, hogy ne alalmaznagyojtó, emberi méltóságukat veszített koldusok legyenek, hanem kenyerüket becsülettel megkereső, önzetese emberek.

Igy nyilatkozott meg Ujpest a hadigondozottak és Ujpest hadigondozottai a demokrácia mellett.

A szekszárdi konferencia

május 29-én a megyeháza nagytérében ült össze a főispán, az alispán megbízottja, a társadalmi egyesületek és pártok képviselőinek jelenlétében. Képviseletük magukat a honvédség, a rendőrség, a szakszervezet, a szabadságharcosok, a VHBSz.

A konferencia megnyitása után Ott Károly népjóléti minisztert és dr. Szász László miniszteri biztost a konferencia díszelnökévé választották. A tömegszervezetek képviselőit, főispán, az alispán sorra üdvözölték a megye hadigondozottainak első nagy értekezletét és azt az ígéretet tették, hogy a maguk s szervezetük részéről minden támogatást megadnak az alakulóban levő szövetségnek. A szövetség központjának és a miniszteri biztost megbízásából Koós Zoltán főtitkár tartotta meg beszámolóját. A beszámolóban ismertette a szövetség eddigi működését, jövő célkitűzéseit. Közölte, hogy a demokratikus átalakulás befejeződése után minden reménye meg van a Magyar Hadigondozottak Szövetségének arra, hogy felvegye a Nemzeti Függetlenségi Frontba és elismerik, mint felhivatalos szervezet a hadigondozási

Az egri városkázán küldöttválasztásra egybegyűlt hadigondozottak a konferencia védnökségét Dinnyés Lajos miniszterelnöknek, Rákosi Mátyás miniszterelnök-helyettesnek, Veress Péter honvédelmi miniszternek és Ott Károly népjóléti miniszternek ajánlották fel.

A nagyszabású gyűlésen többek felszólalása után Boros Imre és Papp Sándor központi kiküldöttek vázolták a központ célkitűzéseit, munkáját és eddigi eredményeit.

Papp bajtárs felhívta a figyelmet a háborús rémhírekre. Kifejtette, hogy van itt egy réteg, amely, míg mi a vérünket hullatjuk, a mi vérünk hullása árán bőségben él és gyarapodott. Ezek most is háborút szeretnének, mert ettől remélik, hogy új lehetőségek nyílnak a dolgozók kihasználásának, a nagybirtok és a gyárak visszaszerzésének. Ezek húzódnak meg a néhány reakciós főpap palástja mögött és szembe akarják helyezni az egyházat az állammal, amely pedig mindent megad az egyháznak. Viszont nem tűrheti, hogy az egyházi iskolák a reakció fellegvárjai legyenek.

Sebes Lászlóné hadözvegy bajtársnőnk határozati javaslatot terjesztett be az iskolák államosításá mellett és kérte az elfogadott javaslatnak Mindszenty hercegprímással való távirati közlését.

A szekszárdi konferencián elhangzott számos hozzászólás között a legérdekesebb Papp Györgyné, kasszékelyi római katolikus tanítónő panasza volt, aki fiát a fasizista háborúban vesztette el. Ő maga különféle intrikák folytán b-lis-ára került a kasszékelyi római katolikus elemi népiskolából, ahol eddig kenyerét kereste. Két év óta húzódo megurcoltatta után végre ez év elején a miniszterelnökség a b-lis-tást semmisnek nyilvánította és elrendelte állásába való visszahelyezését. Ennek ellenére sem tud tanítani és tisztességes keresetét sem, mert az iskola igazgatója, a kasszékelyi plébános megakadályozza őt

munkája megkezdésében. Hiába mutatja fel a szekszárdi tanfelügyelő-ség értesítését, amelyet az egyházi főtanfelügyelő-ségnek küldött a visszahelyezés tárgyában még február 20-án, hiába jelentkezett szolgálatra februárban és azóta már öt esetben írásban és személyesen, hiába adta ki a pécsi püspök a visszahelyezésre vonatkozó utasítását, ha Budavári, azelőtt Bözinger kasszékelyi plébános és Császár Antal ottani szabó-mester hajszát folytatja ellene. Arra kérte az értekezlet résztvevőit és a központi kiküldöttet Papp bajtársnő, hogy segítsenek szerencsétlen helyzetén, mert egy-két napi élelem áll már csak rendelkezésére és azután a szó szoros értelmében, koplalni lesz kénytelen.

Szathmáry József, a bajtársi csoport titkára elmondotta, hogy mint pedagógus, feltétlenül szülségesnek tartja az egyházi iskolák államosításának kérdésével foglalkozni. „200 évig visszamenőleg minden ósóm egyházi iskolában volt tanító vagy tanár — mondotta — és így jól ismerem az egyházi iskolákban tanító-k helyzetét. Ő maga állam-iskolában tanít, de tudja, hogy egyházi iskolában tanító édesanyja, édesapja és nővére mindig vágyakozva hallgatták, hogy mennyivel jobb helyzetben van fizetés és egyéb munkafeltételek szempontjából, mint ők, akik nem állami iskolában tanítanak. „Ha semmi másért, ezért is helyes minél előbb államosítani az egyházi iskolákat. De ezenkívül nekünk hadigondozottaknak azért is fontos ez, mert az állami iskolákban a demokráciára, az életre nevelik és ott ócskább és jobb iskoláztatás kaphatnak gyermekeink. „Javaslatára Bács-Bodrog megye hadigondozottainak küldötti egyhangúsan követelték az iskolák államosítását.

Helyszűke miatt kénytelenek vagyunk csak röviden megemlíteni a törökszentmiklósi és a dunaföldvári gyűlésekről, noha mind az elhangzott megnyilatkozások, mind a gyűlés lefolyása megérdemelnek

hogy bővebben foglalkozzunk velük. Jövőheti számunkban azonban lehetőség szerint még visszatérünk rájuk.

A TELEVIZIÓTÓL a stopperóráig

A centenáris Nemzetközi Vásár csodái

Tíz ezer főnyi munkássereg dolgozik szorgosan a június 11-én nyíló centenáris Nemzetközi Vásár építkezési munkálatain. Minden nap újabb nagy kiállítási csarnokok és díszes pavilonok kerülnek tető alá és a Vorosilov (Stefánia) úton, szemben a régi Iparcsarnok romjaival, épül már a vásárváros óriási méretű főkapuja, az úgynevezett

„tervkapu” is. A méretben és ki-vitelében egyaránt impozáns hatalmas kapu tetejére egész zászlóerdő kerül. Falaira pedig a Tervhivatal részletes és könnyen áttekinthető adatai arról, hogy mi történt eddig a 3 éves terv megvalósítása érdekében és hogy milyen módon fogják ezt a tervet két és fél év alatt végrehajtani.

A felszabadulás óta

első ízben vesz részt a Szovjetunió magyar áramtávasáron, még hozzá hatalmas anyaggal és hatalmas területen. A szovjet gyártmányú gépek, műszerek és gazdag ismertetőanyag részére felépítettek egy 2600 négyzetméter területű csarnokot, mely öt részre tagozódó egyetlen óriási terem. Ezenkívül a Szovjetunió 2000 négyzetméter szabadterületet igényelt, melyen autókat, nehéz gépeket állítanak ki és ezenkívül berendeznek egy polgári repülőteret — természetesen kicsinyítve. A Szovjetunió előzetes ismertetéséből kiderül, hogy kiállításának legújabb típusú szerszámgepeket, motorkerékpárokat, traktorokat, útipítési gépeket, mozigépeket, számoló- és írógépeket, textil- és bőripari berendezést, távolbátókészüléket, rádióvevőkészüléket, élelmiszeri ipari berendezéseket, nyomdagépeket, különböző újfajta öntvényeket, szintetikus kaucukot, bor- és pálinkakülönlegességeket, különleges halkonzerveket, folyóiratokat, gramofonlemez-gyűjteményt és teljes szovjet-bélyeggyűjteményt. Ezek természetesen csak egy

részét alkotják a gazdag szovjet-kiállításnak.

Jugoszlávia bemutatja a vásáron a fa-, vegyi, fém-, üveg-, vil-lany-, vas-, kalap-, bőr-, gumi-, szőrme- és gyógyszeripar legújabb

eredményeit a jugoszláv 5 éves terv keretében. Az ipari részben kívül gabona-, gyümölcs-, fűszerek-, bor- és konzervipart is rendeznek a jugoszláv kiállítási csarnokban, bemutatják a jugoszláv könyvkiadás felszabadulás óta új csodálatos eredményeit is.

A csehszlovák kiállítási anyagból kiemelkedik egy újfajta esztergapada, mely a szükséges munkaidőt lényegesen megrövidíti. Csehszlovákia a Budapesti Nemzetközi Vásáron általában nagy súlyt helyez az ipari újítások bemutatására: különleges konyhai, malom, ipari, papíripari és háztartási gépeket hoznak. Egy konyhai robotgép többek között, mely a legkülönbözőbb házimunkák elvégzésére alkalmas. A csehszlovák falpari csoport egy népiszkola teljes berendezését állítja ki és bemutat egy új fajta, a bányákban használatos légzőkészüléket is.

Magyar gyár (Danuvia) készíti a londoni olimpiász hatalmas, 110 centiméter átmérőjű fali stopper óráját. Ez az óra is kiállításra kerül a centenáris Nemzetközi Vásáron, bemutatják működését is.

A Danuvia-gyár a vásárlátogató közönség előtt bemutatja azt is, hogyan készítik futószalagon az ócsó típus-ébresztőórákat.

A Falpari Igazgatóság a Budapesti Nemzetközi Vásáron mutatja be először a rövidesen szériagyártásra kerülő típusú bútorok min adarabjait. Több tervezet kerül kiállításra és a vásárlátogató közönséget szavazataikkal meg, melyiket találják legizsélőbbnek, és legcélszerűbbnek.

Villámbeszélgetés vidéki hadigondozott vezetőkkel

Megragadtuk azt az alkalmat, amikor a vidéki hadigondozottak vezetői a kongresszus sikeres le-folytatása érdekében Pesten tá-nácskozást folytattak az országos vezetőséggel és ebédszünet alatt egy-két mondatos válaszokat kér-tünk csoportjaink és kerületük ügyeiről.

A válaszokat alant közöljük.

Inczédi Tibor, Sopron:
— Büszkém mondhatom, hogy nálunk a rokkantakat illetően már inkább munkásifány van, mint azt a Híradó mai számában közzétett hírdetésünk is bizonyítja. Ezzel szemben azonban a város anya-gyában szűkkeblű. Négy óra ósz-szesen 250 forintot szavazott meg a csoport részére. Ez még bélyeg-költségre sem elég. Helyiségünk sincs. Műsoros délután akarunk rendezni és ebből akarunk alapot. Kérem is szert tenni. Egyben kihasználjuk az alkalmat és kultúranya-got, verseket kérünk a Központtól.
Győrűt viszont, mint Fülöp János bajtárs mondja, évi 6000 forintot ad a város a csoportnak. Ajánl-juk ezt a megértő készséget vá-ro-saink figyelmébe. Erőteljesen is-me-retetben, hogy az új vezetőség csak a napokban is tíz idős munka-lásptelen hadirokkantnak fejenként 30 forint segélyt tudott juttatni, 25 gyermeket pedig felruházott. Ezen-felül már saját könyvtárat is szer-zett.

Makón ezzel szemben olyan sze-bélyt a csoport, hogy Kádár Ferenc bajtársunk saját zsebére járja a megyét, fillér nélkül szervezi azt. Ennek ellenére mégis szépen halad a szervezés. Az akarat és jószán-dék sok mindent pótol. Pedig néha 20–30 kilométert kell megtennie kerékpáron. Vonatra nincs pénz.

Babos József:
— Székelyfővártól nehéz a helyzet Shvoyék féktelen agitációja miatt. De erős akarattal megy a szervezés. Sokan nem mennek el Shvoyék prédikációja miatt a tem-piomba, noha egyébként vallásosak.

Tatabányán Péncké János baj-társ szerint remény van arra, hogy a város vállalja a csoport részére egy állandó tisztviselő fizetésének ter-hét. Járjűvet a szervező utakra kapnak.
Özv. Nagy Mihályné, Felsőgalla:
— Egyes papok, sajnos, nehézsé-geket gördítenek a szervezés elé. Ezért is rendet kell ebben a kérdés-ben teremteni. Bezzeg a régi Honsz-ba betelelték a hadigondozottakat. Persze, mert az a reakció szekerét toltá.

Nagy József, Jászapáti, mondja: — Nálunk a földműves hadigon-dozottak is részt vesznek a mező-gazdasági termelői versenyben. És amint mutatkozik, nem eredmény-telenül.

— Miskolcon, — legyint Duva-lovszky Zoltán bajtárs, — évi 400

forint támogatást akartak nekünk adni. Egy 110.000 lakosú városban! Hát ezt mi nem fogadtuk el. Ellen-ben beígérték egy nagy helyiséget a csoport részére. Remélhetőleg ezt megkapjuk.

— Putnokon — folytatta bajtársunk, — mint ezt a Híradó an-nakidején már megírta, 60 szobás kastély áll a gazdasági átképzés tanfolyam rendelkezésére. Minden jelentkezőnek lenne saját szobája, ellátnák étellemmel, ruhával. A tan-folyam végeztével kezdőöket kap-nának gazdasági szerszámot, a mé-hézzel kapják. Ennek ellenére 50 helyett csak tizenheten jelentkeztek!

— Törökszentmiklóson, — közli dr. Garancs Zoltán bajtárs — a csoport maga szervez oktatáso-rozotot a hadigondozottaknak. Ezen-kívül elhatároztuk szövödműhely létesítését, szövetkezeti alapon.

— Levitézlett volt vitéz furako-dott be sorainkba és hangadó akart lenni Gyulán, — mondja Hra-bovszky Pál bajtársunk. — De ki-tessékeltük a karriervadász urat. A mai hadigondozott vezetők nem maguknak karriert, hanem az ősz-szességnek eredményeket akarnak elérni!

Jó munkát kívánva és ebben az elvben megegyezve vetünk búcsút tőlük.

Sebes Arpád

Hadifoglyok üzennek a Szovjetunióból

Az alábbi hadifoglyok a Szovjetunió táborából üzenik hozzátartozóiknak, hogy egészségesek és remélhetőleg rövidesen ők is hazatérnek. (Elöl a hadifogly neve, magyarországi lakcíme, majd táborzáma kezdik.)

Antal Imre Karcag, 7062/2. — Kerekes György Debrecen, 7062. — Aizler László Cegléd, 7149/2. — Dr. Kádár Tibor Devcske, 7062. — Bod Ferenc Debrecen, Aranybika-szálló, 7062/4. — Bözörményi Béla Budapest, Munkácsi-u. 25., 7062/4. — Besenyei József Dombhát, 7062/4. — Bondor Béla Nógrádverőce, 7062/4. — Bartha Bertalan Nyiregyháza, Kálvin-tér 8., 7062/4. — Bohus Zoltán Balatonederics, Zala-m., 7062/4. — Boros József Gyüre, Tolna-m., 7062/10. — Baumann Ferenc Köblény, Baranya-m., 7062/4. — Bekó György Balkány, 7062/17. — Benósk Árpád Debrecen, Baltázár-u. 2., 7062/4. — Beke János Rákospalota, Báthori-u. 25., 7149/7. — Benedek József Ozmándi, 7149/7. — Bucski Árpád Somogyvár, 7149/7. — Dr. Bálint Béla Budapest, Üllői-út 26., 7149/7. — Bartha Lajos Budapest, Lajos-u. 119., 7149/7. — Bajnai László Gyöngyös, Bihar-u. 16., 7149/7. — Bacsa Lajos Törökszentmiklós, 7062/13. — Bakos Sándor Szerecs, 7062/4. — Butyna Mihály Agárd, 7062/4. — Bán József Budapest, Virányos-u. 15-b., 7062/4. — Dr. Baranyai József Körösnagyharsány, 7062/2. — Bognár Gyula Gönyű, Győr-m., 7062/2. — Biró Béla Budapest, Róna-u. 15., 7062/4. — Balogh alezredes Szeged, Gizella-tér 3., 7062/4. — Bérés János Göncz, 7062/1. — Cseh Ferenc Rábacsapa, 7062/2. — Czeklen Ferenc Vác, Rákóczi-u. 3., 7062/2. — Czintédi Gyula Pestszentlőrinc, 7134/3. — Czeglédi Antal Hajduszoboszló, 7062/13. — Csuka Jenő Budapest, Alkotás-u. 23., 7149/2. — Csűrő Károly Gyula, 62/4. — Deli György Debrecen, Homok-u., 7062/17. — Deák Gyula Nemesapáti, 7149/7. — Daru Géza Tokaj, Gömböc-ú. 21., 7149/7. — Debreceni Miklós Debrecen, Kishegyési-út 15., 7147/4. — Etléközi Attila Pestszentlőrinc, 7062/17. — Erdőss Sándor Debrecen, Szotyori-u. 10., 7062/1. — Fischer Tibor Budapest, VII., Hernád-u. 11., 7149/2. — Flóder József Békéscsaba, 7062/4. — Fekete Mihály Debrecen, Árok-u., 7062/17. — Goldstein Andor Kivárd, 7149/2. — Gallai András Tiszakorod, 7062/4. — Galina Miksa Pécs, Széchenyi-u. 2., 7149/7. — Gera Mihály Makó, Lehel-u. 24., 7062/10. — Gergely Béla Sopron, Vadász-u. 10., 7062/4. — Dr. Góllner Gusztáv Rákospalota, 7147/2. — Gál István Pécs, 7062/4. — Hajdu László Ujkécske, 7149/2. — Hajós Sándor Debrecen, Kapitány-u. 15., 7714. — Helmezi Lajos Vác, 7062/3. — Holló Nándor Ada, (Jugoszláv) levél 7062/4. — Hamel József Debrecen, Berzéki fotó, 7062/17. — Horváth János Csongrád, Bethlen-u. 44., 7149/7. — Hajdu Lajos Pécs, Kossuth-u. 36., 7149/7. — Hlinger József Tata, Kálvária-t. 31., 7149/7. — Hodosi József Budapest, Aradi-u. 58., 7062/10. — Hajas István Mátra-mindszent, 7162/13. — Harsányi Kálmán Győr, Káptalan, 7062/4. — Horváth Gyula Somodi, Abaúj-m., 7062/7. — Horváth István Emese, Győr-m. 7062/4. — Hirt Menyhért Pusztakengyel, 7062/4. — Héjja László Miskolc, Eperjesi-u. 1., 62/4. — Hajnal János Pécs, 7147/2. — Honfi László Veszprém, 7062/2. — Horváth Ferenc Pécs, 7062/2. — Hoffmann József Óbudavár, Zala-m., 7062/13. — Dr. Horváth László Pécs, 7062/4. — Dr. Jónás Béla Eger, 7149/2. — Jakab Miklós alezredes Debrecen, Aranybika-szálló, 7149/2. — Jelkó Endre Zalaegerszeg, 7149/7. — Jászmann György Pécs, Gáspár-u. 26., 7149/7. — Iványi Mihály Budapest, Garas-u. 6., 7149/7. — Janka András Agárd, 7149/7. — Jókai Gábor Nyiregyháza, 7134/2. — Jobbágy Károly Budapest, Tarczali-u. 20., 7062. — Kovács György Temeér, 302. Bács. B-m., 7062. — Kovács Péter Vámosmikola, 7062. — Koráb Károly alezredes Szombathely, 7147. — Kóvári Pál Kondorosi tanya, 7147.

Lazári Jenő Zalaszentgrót, 7062. — Leveles Mihály Vis, Szabolcs-m., 7062. — Legeza ödön Nyiradony, 7149. — Loránt László Budapest, Vig-u. 6., 7149. — Luczenkó Viktor Tata, Ujvilág-u. 31., 7149. — Lőránd Miklós Miskolc, Rákóczi-u., 7149. — Lőrincz Lajos Balatonfüred, 7149. — Kelcs Gyula Pécs, 7062. — Madócsi Mihály Akasztó, Pest-m., 7062. — Malonyi Aladár Balatonederics, Zala-m., 7062. — Mészáros István Debrecen, 7062. — Melek Béla öcsöd, Békés-m., 7062. — Miskolci István Nagykáta, 7062. — Maczkó László Pécsvár, KED, 7149. — Magyar László Nyiregyháza, 7149. — Markovics Iván Debrecen, 7062. — Mészáros István Debrecen, Szeged-u. 8., 7062. — Megyesi Gusztáv Meggyesnyáregyháza, 7062. — Muhari János János-hida, 7034. — Máté Imre Álmosd, Bihar-m., 7034. — Mocsai Sándor Budapest, Hős-u., 7134. — Maradics Mihály (7854) Maradics Mihály-nak Polgárdi, Balint-major. — Mayer Adam Lajos (7446/2) Mayer János Káked 87 Tolna m. — Gebert István Káked, Tolna m. — Mayer Ferenc (7108/1) szüleinek. — Mihály János (7168/15) Mihály József Hódmezővásárhely, III. Hatyas-u. 31. — Mikus János (7232/6) Székely Endre Bélyata, Csehszlovákia. — Mogorósi Pál (2741) Mogorósi Sándor Nyiregyháza, Csév, Pest m. — Molnár Béla (7125/8) Molnár János Guta, Komárom m. — Molnár Imre (7836) öv. Molnár Jánosnak Kerecseny, Zala m. — Molnár Lajos (7315/6) öv. Molnár Imréné Szeged, Felsőváros, Háló-u. 12. — Nagy Ernő (7256/II.) Kiss Mária-nak Hódmezővásárhely, I. Rónai-u. 11. — Bödő Mária-nak Hódmezővásárhely, III. Bartók-utca 9. — Mónus János ügyvéd, Kocsis Béla lakatos, Pálfi Józsefné, sz. Balogh Erzsébetnek. — Nagy Ferenc (7062) Hanzli Miklós-nak, talán Hajdúdorog? — Nagy-Bözörményi-út 117. Hajdu m. — Nagy József (7223/5) Nagy József Kaposvár, Saigetvári-u. 127. Somogy m. — Nemes Károly (7322/III.) öv. Nemes Mihály-nak Bpest, Lónyay-u. 7. — Németh Frigyes (7332/III.) Németh Frigyesnek, szül. Vadász Bolyának. — Németh Istvánnak Bpest, Földm. Min. — Németh János (4935) Németh János-nak Sándorfalva, Vitéz-u. 11. Csongrád m. — Németh Sándor (7217/D.) Németh Istvánnak, Kovács m., Bpest. — Buda. — Nyerges Boldizsár (722/3.) Nyerges Boldizsár-nak Csanádpalota, Tompa M.-u. 847. — Galgóczi János-nak Csanádpalota 947. — öv. Batta József-nak Csanádpalota 947. — Oláh Imre (7114) Oláh Imrénének Debrecen, Tegez-u. 44. — Pál Gáspár (7603/7) Pál Gáspár-nak Horthyvárosa, Bácska. — Pál Sándor (7932) Izák Tibornak, szig. orvos, Bpest, VI. — Pál Imre Lajos (7146/4) öv. Pál Lajos-nak Szabadkés, Izáki-u. 170. — Ifj. Pap Zoltán (7062/6) Pap Istvánnak Tatabánya, Kőrház-u. 91/6. Komárom m. — Papp Mihály (7146/11) Papp Mihály-nak Vésztő, Kossuth-u. 105. Békés m. — Papp Mihály (7232/2) Papp Mihály-llésnek Szeged-csörve 312. Csongrád m. — Porepatics József (7232/1552) családjának Bpest, Váci-út 112. III. 48. — Pesti János György (7234) Szemek György-nak, Szolnok. — Pintér Sándor (7125/1) Pintér Illésnek Óker, Bács-B. m. — Rác Vince (7181/2) Rác Vincénének, Akasztó, Burgó-u. Pest m. — Rác János-nak Solit Titél, Pest m. — Maszáros József Solt Járásparaszta, Pest m. — Radics János (7062/4) Radics János-nak Jász-fényvár, Harthi-u. 10. Szolnok m. — Radó Emil (3779) Radó Emilénék Pécs, Mégyeri-út 16. — Rágyamszki Mihály (7232) családjának Szarvas, II. külker. 124. Békés m. — Reitor János (7144/17) Reitor János-nak Kumbaja, Ujfalva 693. Bács m. — Rékási Mihály (7242/3) Rékási János-nak, rendőr. — Rosenfeld Lajos (7223/7) Kemner Ernő-nak Budapest, Mag. dolna-u. 9. — Rubint Lajos (7181/4) Rubint Lajos-nak Ragyolc, Csákányháza, Nógrád m. — Sallay József (7207/5) családjának Nyiregyháza, Felsőpászt 212. — Sándor Lajos (7234/2) Sándor Mihály-nak Szeghalom, Sze. iskert 31. Békés m. — Sándor Lajos-nak Szeghalom, Jókai Mór-u. 28. — Sántha László (7406/6) Velleik István Jászberény, vasútfalomás. — Schlachter Ferenc (7280/2) Schlachter István Temeér, Andrásy-u. 303. — Sebestyén Márton (7232/1) Sebestyén Ferencnek Bácsandrás-telke 71. — Somogyi Antal (7384) Somogyi Antalné Felsőszentiván, Árpád-u. 195. — Stein Miklós (7149/7) Stein Miklós-nak Egyházaskóvár 78. Baranya m. — Supala József (7806) Supala János-nak Pityaros, Deák Ferenc-u. 72. Csanád m. — Svecz László (7621) Sztics János-nak Bodzásújfal. Zemplén m. — Szabó Gyula János (7109/3) családjának, Acs, Komárom m. — Jegeri-út 402. — Szabó Sándor (7489/2) Kecskés Gyula Ujmalomsuk, Győr m. — Szallai Sándor (280/11) szüleinek Derstomaj, u. p. Kumhegyes, Szolnok m. — Szarka József (7120/7) szüleinek. — Szarka Zoltán (7232/6) Szarka Dániel-nak, Kisar, Nagy-utca 104. — Székely Márton (7125/3) Székely Márton-nak Tokod, Úveggyár, Esztergom m. — Szenci Lajos (7401/12) Szenci Lajos-nak Déványa, Árpád-u. 9. — Szentkúti Sándor (7234) Szentkúti Sándorné Bp., VII. Nefelejcs-u. 25. I. 15. — Széchy János (7146/5) menyasszonyának Bpest, VI. Szonyi-u. 63. — Rosenthal Lejos-nak, Veresgyháza. — Sebők József (7406/6) Mihályfi János-nak, Erdélt, Erdi-út 11. — Sipos József (7621) szüleinek, Ózd, Kádártelep 22. — Szabó Péter (7144/2) Szabó András-nak, Nyirapazony, Szabolcs vm. — Wagner Béla (7177/11) Wagner Bélának, Nagytétény, Baross G.-telep III-a. — Zafir Endre (7223/7) Stern Zoltán-nak, Pestszentlőrinc, Pósta-u. 18. sz. — Az alábbi hiányos címzésű levelek átvehetők a Magyar Vöröskereszt Sopron városi fiókjában (Szt. György-u. 3.) — Biczó József (7328/1), Rozmán István-nak, Sopronkövesd, Undj-u. —

Novák Imre Budapest, Lajos-u. 149., 7062. — Nagy Imre Fegyvernek, 7062. — Nagy József János-háza, Fő-u., 7062. — Dr. Nagy József Debrecen, Homok-u. 17., 7062. — Nagy István Zalavár, 7062. — Németh József Rumu, Vas-m., 7149. — Nagy Ferenc Csákány, 7062. — Nánási András Ujfehértó, 7062. — Nagy József Pesterzsébet, Török-u. 7062. — Dr. Nánási Andor Ujfehértó, 7062. — Novák Antal Mag., Pest-m., 7149. — Olasz Jenő Orosháza, 7149. — Onodi József Dunavecse, 7146. — Orosz István Eger, Rákóczi-u. 32., 7062. — Olasz Jenő Hódmezővásárhely, 7062. — Oláh József Budapest, Erzsébet-kr. 24., 7062. — Pócsa László Porláb, 7062. — Pakov Ernő Budapest, Zárda-u. 32., 7062. — Pető László Debrecen, 7062. — Petrovics Lajos Budapest, Komócsi-u. 44., 7149. — Péntes József Debrecen, 7062. — Pataki Sándor Debrecen, Kossuth L.-u. 1., 7062. — Péteri József Kúlsővág, 7062. — Ráffa János Szeretorna, 7062. — Rákóczi József Simontornya, 7062. — Serfőző István Szolnok, Jász. alsószentgyörgy, 12. — Szél Imre Hajdúböszörmény, 7062. — Szabó Imre Tárnok, 7062. — Sos Sándor Tiszaszőlő, Heves-m., 7062. — Szabó Sándorné Debrecen, Dózsa-u. 21., 7149. — Szikori János Ersek-

Füzi Imre (7125/5) Füzi Imrénének, Sopron vm., Szt. László-u. 21. — Buja Miklós (7525/9), Sopron. — Henye István (MO 2 táborból), Henye Istvánnak, Sopron vm. Nadaszéli-u. 85. — Kankó Rezső (7241/1), Kankó Rezső-nak, Sopron vm., Szt. Kyrály-u. 108. — Marzi Gyula (7237), Marzi Rozáliának, Sáfrán M.-u. 51. — Nagy Gyula (7062/3), Nagy József-nak, Sopron vm., Árpád-u. 8. — Rudolf Gyula (7148/6), Kisebér Gyulának, Sopron, Flándor-fer-u. 17. — Ujj József (7232/10), Ujj József-nak, Sopron vm., Szt. Mihály-u. 19. — Varga Kálmán (7148/12), ifj. Varga András-nak, Sopron vm., Széchenyi István-u.

Fiókkiadóhivatalunkban átvehető levelek

Az alábbi levelek átvehetők a Magyar Hadirokkant, Hadifogly Híradó fiókkiadóhivatalában, Budapest, VI., Ó-utca 12. Elöl a levélíró neve, utána táborzáma, majd a címzett neve és lakóhelye következik. Levélbeni jelentkezés esetén a levelet postán továbbítjuk.

Maradics Mihály (7854) Maradics Mihály-nak Polgárdi, Balint-major. — Mayer Adam Lajos (7446/2) Mayer János Káked 87 Tolna m. — Gebert István Káked, Tolna m. — Mayer Ferenc (7108/1) szüleinek. — Mihály János (7168/15) Mihály József Hódmezővásárhely, III. Hatyas-u. 31. — Mikus János (7232/6) Székely Endre Bélyata, Csehszlovákia. — Mogorósi Pál (2741) Mogorósi Sándor Nyiregyháza, Csév, Pest m. — Molnár Béla (7125/8) Molnár János Guta, Komárom m. — Molnár Imre (7836) öv. Molnár János-nak Kerecseny, Zala m. — Molnár Lajos (7315/6) öv. Molnár Imréné Szeged, Felsőváros, Háló-u. 12. — Nagy Ernő (7256/II.) Kiss Mária-nak Hódmezővásárhely, I. Rónai-u. 11. — Bödő Mária-nak Hódmezővásárhely, III. Bartók-utca 9. — Mónus János ügyvéd, Kocsis Béla lakatos, Pálfi Józsefné, sz. Balogh Erzsébetnek. — Nagy Ferenc (7062) Hanzli Miklós-nak, talán Hajdúdorog? — Nagy-Bözörményi-út 117. Hajdu m. — Nagy József (7223/5) Nagy József Kaposvár, Saigetvári-u. 127. Somogy m. — Nemes Károly (7322/III.) öv. Nemes Mihály-nak Bpest, Lónyay-u. 7. — Németh Frigyes (7332/III.) Németh Frigyesnek, szül. Vadász Bolyának. — Németh Istvánnak Bpest, Földm. Min. — Németh János (4935) Németh János-nak Sándorfalva, Vitéz-u. 11. Csongrád m. — Németh Sándor (7217/D.) Németh Istvánnak, Kovács m., Bpest. — Buda. — Nyerges Boldizsár (722/3.) Nyerges Boldizsár-nak Csanádpalota, Tompa M.-u. 847. — Galgóczi János-nak Csanádpalota 947. — öv. Batta József-nak Csanádpalota 947. — Oláh Imre (7114) Oláh Imrénének Debrecen, Tegez-u. 44. — Pál Gáspár (7603/7) Pál Gáspár-nak Horthyvárosa, Bácska. — Pál Sándor (7932) Izák Tibornak, szig. orvos, Bpest, VI. — Pál Imre Lajos (7146/4) öv. Pál Lajos-nak Szabadkés, Izáki-u. 170. — Ifj. Pap Zoltán (7062/6) Pap Istvánnak Tatabánya, Kőrház-u. 91/6. Komárom m. — Papp Mihály (7146/11) Papp Mihály-nak Vésztő, Kossuth-u. 105. Békés m. — Papp Mihály (7232/2) Papp Mihály-llésnek Szeged-csörve 312. Csongrád m. — Porepatics József (7232/1552) családjának Bpest, Váci-út 112. III. 48. — Pesti János György (7234) Szemek György-nak, Szolnok. — Pintér Sándor (7125/1) Pintér Illésnek Óker, Bács-B. m. — Rác Vince (7181/2) Rác Vincénének, Akasztó, Burgó-u. Pest m. — Rác János-nak Solit Titél, Pest m. — Maszáros József Solt Járásparaszta, Pest m. — Radics János (7062/4) Radics János-nak Jász-fényvár, Harthi-u. 10. Szolnok m. — Radó Emil (3779) Radó Emilénék Pécs, Mégyeri-út 16. — Rágyamszki Mihály (7232) családjának Szarvas, II. külker. 124. Békés m. — Reitor János (7144/17) Reitor János-nak Kumbaja, Ujfalva 693. Bács m. — Rékási Mihály (7242/3) Rékási János-nak, rendőr. — Rosenfeld Lajos (7223/7) Kemner Ernő-nak Budapest, Mag. dolna-u. 9. — Rubint Lajos (7181/4) Rubint Lajos-nak Ragyolc, Csákányháza, Nógrád m. — Sallay József (7207/5) családjának Nyiregyháza, Felsőpászt 212. — Sándor Lajos (7234/2) Sándor Mihály-nak Szeghalom, Sze. iskert 31. Békés m. — Sándor Lajos-nak Szeghalom, Jókai Mór-u. 28. — Sántha László (7406/6) Velleik István Jászberény, vasútfalomás. — Schlachter Ferenc (7280/2) Schlachter István Temeér, Andrásy-u. 303. — Sebestyén Márton (7232/1) Sebestyén Ferencnek Bácsandrás-telke 71. — Somogyi Antal (7384) Somogyi Antalné Felsőszentiván, Árpád-u. 195. — Stein Miklós (7149/7) Stein Miklós-nak Egyházaskóvár 78. Baranya m. — Supala József (7806) Supala János-nak Pityaros, Deák Ferenc-u. 72. Csanád m. — Svecz László (7621) Sztics János-nak Bodzásújfal. Zemplén m. — Szabó Gyula János (7109/3) családjának, Acs, Komárom m. — Jegeri-út 402. — Szabó Sándor (7489/2) Kecskés Gyula Ujmalomsuk, Győr m. — Szallai Sándor (280/11) szüleinek Derstomaj, u. p. Kumhegyes, Szolnok m. — Szarka József (7120/7) szüleinek. — Szarka Zoltán (7232/6) Szarka Dániel-nak, Kisar, Nagy-utca 104. — Székely Márton (7125/3) Székely Márton-nak Tokod, Úveggyár, Esztergom m. — Szenci Lajos (7401/12) Szenci Lajos-nak Déványa, Árpád-u. 9. — Szentkúti Sándor (7234) Szentkúti Sándorné Bp., VII. Nefelejcs-u. 25. I. 15. — Széchy János (7146/5) menyasszonyának Bpest, VI. Szonyi-u. 63. — Rosenthal Lejos-nak, Veresgyháza. — Sebők József (7406/6) Mihályfi János-nak, Erdélt, Erdi-út 11. — Sipos József (7621) szüleinek, Ózd, Kádártelep 22. — Szabó Péter (7144/2) Szabó András-nak, Nyirapazony, Szabolcs vm. — Wagner Béla (7177/11) Wagner Bélának, Nagytétény, Baross G.-telep III-a. — Zafir Endre (7223/7) Stern Zoltán-nak, Pestszentlőrinc, Pósta-u. 18. sz. —

nek Bpest, VI. Szonyi-u. 63. — Rosenthal Lejos-nak, Veresgyháza. — Sebők József (7406/6) Mihályfi János-nak, Erdélt, Erdi-út 11. — Sipos József (7621) szüleinek, Ózd, Kádártelep 22. — Szabó Péter (7144/2) Szabó András-nak, Nyirapazony, Szabolcs vm. — Wagner Béla (7177/11) Wagner Bélának, Nagytétény, Baross G.-telep III-a. — Zafir Endre (7223/7) Stern Zoltán-nak, Pestszentlőrinc, Pósta-u. 18. sz. — Az alábbi hiányos címzésű levelek átvehetők a Magyar Vöröskereszt Sopron városi fiókjában (Szt. György-u. 3.) — Biczó József (7328/1), Rozmán István-nak, Sopronkövesd, Undj-u. —

Ki tud róluk?

Adamik Gábor (1921, Bpest, anyja Horváth Mária) nehéz tüzéségnél szolgált. Utolsó hír: 1944 decemberében Budapestról. Ertesítést kér: Adamik Jánosné, Pestszentlőrinc, Zilah-utca 30. — Keresem fiamat, Busch Károly hadnagyot. (1910. Nagyecenk.) Utolsó Tpsz. 219/69 volt és a III. kmnsz.-nél hadnagyi rangban szolgált. Utoljára 1943 jan. 6-án adott élejt magáról. Ertesítést kér: Busch Gyuláné, Nagyecenk, Vám-utca 2. — Dénes György, (1918, Budapest,) musz. 109/25. Szentendrére vonult be. Anyja: Dessberg Janka. Utolsó hír: 1944 januárban Uriupinszk állomáson látták. Ertesítést kérnek aggódó szülei: Dénes Ferenc, Bpest, Pezofi Sándor-utca 7. — Ernyei József, (1905, Cinkota, anyja: Gonda Gizella) musz. Utolsó hír: 1943 februárban Bjeigorodnál fogságba esett. Ertesítést kér felesége; Bpest, Dalszínház-utca 10. — György Mór (1900 Mohács, anyja: Fleischer Júlia). Utolsó hír: 1942 novemberében Nagykátáról 101/19. Tpsz.-ről. Ertesítést kér: György Mórné, Bpest, Elemér-utca 3. — Horváth Vilmos pestszentlőrinci lakos. Utolsó hír: 1946-ban az 5924-es légerből. — Ertesítést kér: öv. Horváth Flóriáné, Pestszentlőrinc, Üllői-út 398. — Ki tud fiamról, Kerekes Lászlóról, (1921. dec. 2. Mád, anyja neve: Bodnár Elza), 1944 szept. 15-én, Arad és Lippa között Uj-Pálos harárában tűnt el. Állítólag 1947 májusában már Magyarországon volt. Ertesítést kér aggódó édesanyja: Kalmár Gáborné Mád. — Kovács Károly (1907, Győr, anyja: Horváth Julianna) fodrász. Utolsó hír: 1945-ben, a 84-es légerből, Uraltól. Ertesítést kér felesége: Bpest, Kossuth Lajos-u. 19. — Latyák László, (1912, Gödöllő). Utolsó hír: 1947 áprilisában, a 376/7-es légerből. Ertesítést kér felesége, Fót, Ferenczi-u. 20. — Ligei Gyula, (1907, Bpest, anyja: Weisz Olga) musz. Tpsz. 101/70. sz. utolsó hír: 1945 januárjában fogságba esett. (Sinnai fogolytábor, Ruszinszkó.) Ertesítést kér: Ligei Hugóné, Bpest, Sziv-utca 15. — Mirk János (1922, Pilisvörösvár) egészségügyi honvéd. Utolsó hír: 1948 májusában állítólag a 7149/7. sz. légerben volt. Ertesítést kér: Peller Isván, főjegyző, Piliszentiván

Kiss Ernő Károly

hadifoglynak üzenjük, hogy édesanyja jelenleg is Jolsva községben lakik, Csehszlovákiában.

Balogh László (7213/3) Balogh Eleménének, MKP titk. Bpest, Közp. — Biró Albert (7621) Biró Gézá-nak, Bpest, Kelenhegyi-út 25. — Bognár István (7280/2.) Bognár Istvánnak, Fegyvernek, Rév-u. 279. — Dánn György (7053/2) Dánn György-nak, Bpest, XIV. Erzsébet kir.-út 73. sz. — Dévényi László (7299/3) Laposa Venegnek, Osorna, Kossuth Lajos-u. 26. és Csinmanig Istvánnak Csorna, Dévényi László-nak Bakonya, Iskola U. P. Kővágószőlős. — Gögh László (7242/7) Pityaros, Róhá-tanya 17. sz. — Gőnczy Illes (7232/1) Szarvas Ignác-nak Szolnok, Wesselényi-u. 63. IV. 7. 68. Biró Péter-nak, Szolnok, Kút-u. 2. továbbá Ába Ámálnak, Bpest, VII., Wesselényi, u. 69. — Junász Vilmos (7143/8) öv. Pomajdi Gyulának Bpest, XIV., Pomajdi Álainak, cipész üzlet. Bp., VI., Lajza-utca 27-29. — Kerék István (7149/4.) Kerék Istvánnak, Sífók, Batthyány-u. 35. Klein Miklós (7222/7) Klein Sámuel Szó, Árpád major, és Neumann Izidornak Bpest, VIII., Baross-utca 105; továbbá Neiger Gézá-nak, Csepel, Zetner Sebő-u. 57. — Kemenes Kálmán Pál (7241/1) Kemenes Kálmán-nak Nagykáta, Szonyi-u. 953. — Komáromi Zoltán (7212) Komáromi János-nak, Ape, Heves megye. — Lasán János (7504/2) öv. Lasán Pálnak, Győr-m., Fő-u. 2. Pest vm. — Morj Márton József (7270/1) Fenyvesi Ferenc-nak, Bp.-u. 25. — Orsos Jakab (7504/2) Orsos Sándornak, Nagykanizsa, up. Korpavár, — Pintér Károly (7430/II.) Pintér Károly-nak

ELŐFIZETÉSI DIJAK:
Egy hóra 2.40 Ft., ¼ évre 7.20 Ft.,
félévre 14.40 Ft. és 1 évre 28. — Ft.

MAGYAR HADIROKKANT HIRADÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, X., Hédekvári-utca 16. I. emelet.
Telefon: 139-134 és 420-36.10.
Postafiókáraképzési csekk száma: 4750.
Felőlés szerkesztő és kiadó:
SZIKLAI SANDOR
Szerkesztő:
VARNAI VILMOS
A lapengedély száma: 1125/1946 TM.
Nyomatott: „SZIKRA” Irodalmi Lapkiadó és Nyomdai Rt. körforgógepén Bpest VIII. József-kr. 5. — Felelős: Nedeczky László.

FELHIVJUK minden hadifogly-hozzátartozó figyelmét arra, hogy a hadifoglyszállítás időtartama alatt a debreceni hadifoglytáborban megafilon bemandó üzeneteket, kereséseket felvesz: a Hadifogly Híradó debreceni kirendeltsége és a Hadifogly Híradó kiadóhivatala (Budapest, X. Hédekvári-u. 16) levél útján is. Ötszöri bemandó ára 5 forint, minden egyes további bemandó ára 1 forint. Állandó bemandó minden szállítmány érkezésekor 70 forint, Befizetendő a 4750 sz. postafiókáraképzési csekk számlánkra